EL POBLE CATALÀ

5 Cts. | PREUS DE SUSCRIPCIÓ sense participació a la nostra BIBLIOTECA
CATALUNYA Y NACIONS IBÉRIQUES . 4 pessetes trimestre
PAISOS D'UNIÓ POSTAL. . . . . 9 pessetes trimestre

ANY I — Barcelona, dilluns 27 d'abril de 1908 — NÚM. 800
REDACCIO Y ADMINISTRACIO: RAMBLA DE LES FLORS, 14, PRAL.—TELEFON 723

PREUS DE SUSCRIPCIÓ y a un volum trimestral de la nostra BIBLIOTECA
CATALUNYA Y NACIONS IBÉRIQUES. 5'00 pessetes trimestr
BARCELONA. . . . . 1'50 pessetes cada mes | Cts. 5

LA SENYORA

D.ª Enriqueta Salud Barbosa

VIUDA DE DON JOAN PLANAS Y ROVIRA

HA MORT

(E. P. D.)

Sos afligits fills Joan y Enric, mare, germans y pare polític ausents, nebots y demés parents, participen a sos amics y coneguts tan sensible perdua, y els hi preguen la tinguin present en llurs oracions, y se serveixin assistir avui dilluns, 27 del corrent, a les tres de la tarda, a la casa mortuoria, carrer de Provensa, 266, pral., 1.ª, pera acompanyar el cadavre a la iglesia parroquial de la Mare de Deu de Betlem y d'allí a sa darrera estada, Cementiri del Sud-Oest.

No's convida particularment.

DR. C. COSTA Especialista en malalties de la ***gola, nas y orelles.*** Consulta de 2 a 5 y dies de festa de 11 a 12. — Corts (Granvía, 636, primer (prop del Passeig de Gracia).

PASTILLAS MORELLÓ

PARTS Y MALALTÍES DE LA DONA ***Dr. R. Degollada,*** ex ajudant de clíniques de Berlin y Dresden, Lauria, 42, pral. De dotze a dues. Consulta gratuita: Carme, núm. 21, primer. De nou a deu.

MOSAICHS E F ESCOFET & C
Ronda Sant Pere 8

MALALTIES DE LA ORINA, VENERI, SIFILIS, ESTRETESES, ESPERMATORREA Y DEMES, les voleu curar prompte y ab economía, acudiu a la clínica del carrer del Carme, 36, entressol, de set a dos quarts de nou de la nit y festius a les onze.

Grans magatzems **EL SIGLO**

Darrers dies
de la
EXPOSICIO GENERAL
y venda de
NOVETATS de la ESTACIÓ

GRANS OCASIONS
EN
Llanes d'Alta Novetat
pera vestits y bruses d'estiu
a preus de verdadera oportunitat

Rebaixes especials
EN
Vestits ⟡ Bruses ⟡ Faldilles ⟡ Refaixos
Cotilles ⟡ Sabatería ⟡ Genre de punt
Guants ⟡ Corbates ⟡ Puntes

MOBLES Y TRAJOS PERA SENYOR Y NEN

Moya.-Corts, 642 Especialitat en objectes pera bodes y bateigs.

Madrid y Gerona

UN OFICI CURIÓS

En la darrera sessió de l'Ajuntament de Gerona ocorregué un incident digne d'un irònic comentari.

Els nostres llegidors se deuen haver enterat de que a Madrid fan festes ab motiu del centenari de l'any vuit. Entre aquestes fes es projectades hi ha una processó cívica. Ab aquest motiu, l'alcalde de la coronada vila ha enviat al de Girona un ofici, que es un document graciosíssim y notable, en el qual se demana que vagi a la susdita processó cívica una comissió de geronins ab el trajo típic del país, «PUES HA LLEGADO A SU NOTICIA QUE EN ESE PUEBLO HABIAN OCURRIDO ALGUNOS HECHOS IMPORTANTES DURANTE LA GUERRA DE LA INDEPENDENCIA».

El regidor senyor Piferrer, després de llegit el xocant ofici, pronunciá sentides y enérgiques frases de protesta per la forma com venia redactat; puix se tracta a Girona com si fos un llogaret de mala mort ont ha ocorregut qualsevulga vulgar fet d'armes, essent així que la página que escrigué la immortal ciutat catalana en aquella guerra fou sens dubte la més brillant y gloriosa. Acabá proposant que no's prengués en compte l'ofici.

El senyor Jubany proposá que's contestés, peró en la forma enérgica del discurs del senyor Piferrer.

Finalment, s'acorda lo proposat pel senyor Piferrer, es a dir, llensar al cove dels papers inútils el document de l'arcalde de Madrid.

La llissó es ben merescuda, per més que no sabem si l'acord «ha llegado á su noticia...»

SPORTULA

El ceptre d'Europa

Ahir era Haití; avui es Guatemala; execucions en massa, dolls de sang sobre la América encara no del tot redimida. La sang llatina, barrejantse a la sang de les rasses d'Occident y a la sang importada de Africa, fermenta en generacions d'impulsius frenétics. Gratant un poc sota la pell d'un americá—me deia un dia un gran americá—trobaréu l'indómit guerrer de les Indies precolombines. Porfirio Díaz, pera arribar a la seva actual dictadura de pau, pera arribar a esser digne de que l'alabés un Tolstoy, ha tingut d'exercir una forta dictadura de guerra y extermini. La historia d'aqueixes repúbliques recordará l'historia de les repúbliques del primer renaixement italiá, plena de «condotieri» rojos de sang y «vendetta» alternatives de famílies y banderies.

Avui, Estrada Cabrera, president d'una república, dona al món un espectacle horrible de venjantsa, mesos després que la monarquia de Portugal, surant sobre un pavorós regicidi, donava un espectacle de moderació y temperansa... Encara no has perdut el teu ceptre, vella Europa, mare meva... Aquests mateixos dies, en el Senat espanyol, el comte de Casa-Valencia, ab bella inoportunitat, reprodufa el seu prec demanant l'abolició de la pena de mort...

FOSFOR

Catalunya a l'extranger

"Terra baixa" als Estats Units

D'una correspondencia de Nova-York publicada al diari madrileny «La Epoca» retallem els paragrafs següents, que fan referencia a una de les obres més aplaudides del teatre catalá:

«Aunque muy lejos de la Patria, hemos podido recordarla asistiendo á las representaciones de «Tierra baja» en el teatro Belasco. Con el título de «Martha of the Lowland», ha sido traducido al inglés el celebrado drama de Guimerá, que está recorriendo triunfalmente los principales teatros de los Estados Unidos.

Una artista muy apreciada aquí, cuyo nombre no recuerdo ahora, lo ha escogido como obra de empeño. Y lo cierto cierto es que el teatro se ve ocupado totalmente todas las noches, y los críticos no escasean las alabanzas.

No puedo dar mi opinión acerca del valor literario de la versión inglesa. Me pareció bastante ajustada al original, y que conservaba el carácter áspero y rudo que le distingue.

La representación, bastante buena. Los trajes y la «mise en escéne», de lo mejor y más verdad que he visto en el extranjero, tratándose de nuestro país.»

"Terra baixa" a Suecia

El Teatre Nacional de Stockolm ha admés, pera portarla a les taules, la traducció del susdit drama den Guimerá.

La versió del catalá al suec es del catedrátic jubilat doctor E. Lidfors, representant de la llengua catalana a l'Institut Nobel.

"Terra baixa" a Alemanya

L'obra del nostre trágic, que's representa en els teatres de llengua alemanya ab el títol de «Tiefland», ha sigut arreglada pera ópera ab el nom de «In thole» (títul tret de les obres de la Víctor Catalá) pel professor del reial Gimnasium y del Politecnicum d'Aachen doctor E. Vogel.

"Terra baixa" a Mexic

Actualment es aplaudida aquesta obra en les principals poblacions de la República Mexicana, ont la representen en castellá notables companyies.

Per cert que'ns escriu un amic resident a a México, queixantse de que a l'anunciarse als cartells obres catales com «Terra baixa» y «Mar y cel» traduides al castellá no's fassi constar que's tracta d'una traducció de l'idioma catalá. De la manera com s'anuncien les susdites obres, el públic se creu que don Angel Guimerá es un que escriu en llengua castellana les seves obres.

Aprofitant la publicació d'aquestes falagueres noves, que proven l'expansió mundial de la nostra literatura dramática felicitem efusivament a l'ilustre Guimerá pels triomfs guanyats per la seva obra en terra extrangera.

TOT PASSANT

Lo que més cou es la veritat

Molt sovint «La Veu de Catalunya» sembla que s'escrigui pera exclusiva lectura dels habitants de les Batuecas. Ahir mateix, referintse a l'article «Els regionalistes y les revindicacions catalanes» que divendres passat publicava «EL POBLE CATALÁ»,—article de qual paternitat no tinc cap mena d'inconvenient en confessarme responsable, si això ha de redimir a les veritats en ell contingudes, del pecat d'anonimisme que l'anònim redactor de «La Veu» semblava despectivament retreure;—ahir mateix el orgue regionalista sortí fent equilibris pera demostrar que'ls regionalistes mai han atacat les institucions y les subvencions de pura essencia catalana contingudes en el Pressupost de Cultura, ja que d'aquest sols han combatut la neutralitat y la bisexualitat de les escoles en projecte, guardantse prou de combatre les subvencions als Museus, a l'Orfeó, a l'Escola industrial, a l'Ateneu, y a la nostra Biblioteca nacional, lo mateix que l'establiment de l'ensenyansa catalana en dites escoles.

L'argument pot esser de gran efecte a les Batuecas. Aqui, desgraciadament pera'l seu inventor, no ha de conseguir sinó fer riure. Perquè aqui tothom sab que'l Pressupost de Cultura, com producte d'un pacte, d'una tranzacció, no es un conglomerat de coses distintes, independents les unes de les altres, que's poden acceptar o rabutjar parcialment, sino que forma un tot organic, indivisible, que hi ha'l dever de mantenir en bloc, perquè cada una de les seves parts representa una compensació a les concessions que s'han fet mutuament en lo restant, totes y cada una de les tendencias que han contribuit a l'elaboració del projecte. Combatre, doncs, una qualsevulga de les parts d'aquest, una qualsevulga de les seves compensacions, una qualsevulga de les clàusules del pacte, es en realitat combatre la totalitat del Pressupost, dificultar la seva aprovació, pertorbar la realisació de totes aquelles coses d'essencia catalana en el projecte contingudes.

O sino fassi'l favor de dir l'anònim redactor de «La Veu»: que hauria passat si la majoria republicana, seguint l'exemple dels regionalistes, hagués trencat el compromis contret, declarantse en contra de tot lo que fos satisfacció a les nostres aspiracions nacionalistes? Senzillament: que les subvencions a l'Orfeó y a la Biblioteca nacional y l'ensenyansa catalana en les noves escoles, haurien anat a l'aigua. Vegi doncs el diari regionalista com lo dit en l'article de referencia no era «tartuferia» ni «regionalistofobia», sino veritats de llei y desitg de advertirlos a temps la mala obra que podien fer a Catalunya ab la llur actitut injustificable. Y entenguin que si aquesta mala obra no ha deixat realitat, exclusivament ho deuen al bon seny de la majoria republicana, que no ha volgut imitar la sectaria intransigencia, la manca de serietat y de paraula de la quasi totalitat, dels regidors regionalistes.

En quant a la conducta de «EL POBLE CATALÁ» enfront del Pressupost de Cultura, no s'escarrassi la «Veu» a desenterrar textes. La nota a que's refereix fou pública molt abans de esser coneguT públicament el projecte, y era sols un crit d'atenció pera recomenar seny y prudencia en assumpte de tal importancia: Després de conegut en detall el Pressupost, el «POBLE» se ha defensat ab totes les seves forses, ab tot el seu entusiasme. En cambi ha sigut a ultima hora, a rerassaga dels caciquistes y ultramontans, que la «Veu» s'ha decidit a combatrel, combatent lo mateix que hauria alabat de primer, lo mateix que'ls seus homes haurien acceptat, comprometentse a defensarho.

J. POUS Y PAGÈS

Notes y comentaris

OBSERVACIONS DE "EL PAÍS"

Semblará paradoxal, pero fins ara, el Congrés de Joventuts Republicanes no ha tingut més detractors que'ls republicans mateixos.

Cap assamblea republicana havía proclamat un doctrinarisme tant radical com aquest Congrés. Ab ell per primera vegada, en terres espanyoles, s'ha declarat per boques republicanes, no la llunyana possessió del poder, ni aquelles apocalíptiques taules de la llei dictades desde'l Sinaí de Graus, sino el dret dels batalladors a la possessió de la terra.

D'ensá d'aquells homes de les Constituients, dels Alsina, Garrido, Salvochea, etzétera, els republicans no's preocupaven de lo que constituía el lábar de les multituts europees. Y ara, per la veu dels joves, la massa democrática ha vist l'oferiment d'un ideal social, ideal que s'escolta en uns temps en que tant s'havíen endarrerit els capdills populars y fet rancis els seus programes, que la monarquía ab lleis regladores del treball, estava fent dret positiu de lo que'ls Marats ni Dantons ni tant sols mentaven.

Paralelament a la seva tasca social, el Congrés va votar proposicions pacifistes, que a «El País» li semblen poc coratjoses. Y aquestes proposicions tingueren un vot tant unánim, que ni un sol dels congressistes negá'l seu consentiment a la protesta.

Es això una grandesa que no veu «El País». La joventut catalana acciona, medita, y la sola intervenció del poder, de les multituts no catalanes en el Congrés es el fantasma d'una llei que obté en la seva substancialitat l'aprobació de tots els anti catalans, fins dels redactors d'«El País».

Ha estat el Congrés de Joventut Republicana una demanda socialista, un rebutjament de violencies organisades, una aspiració nacionalista y un esclat de joventut generosa. Y tot això, en estreta germanor d'entussiasme, sense imperatives influencies, pero cosa tan desacostumada a Espanya, que en Castrovido al parlarne debía descobrirse.

EL DIVÍ MARQUÉS

Deuen creu'ls incréduls en la veritat de la sentencia evangélica: «Les culpes dels pares, caurán demunt dels fills». El marqués de Villaviciosa, fill den Pidal, es l'exemple confirmatiu. Com una venjansa de que les barbes patriarcals del seu pare, el conceller general de tots els concells administratius, hagin estat blanca bandera indicadora de totes les arbitrarietats y concupiscencies, el fill passeja les decadencies del cástic que'ls Deus imposen al pare.

Pero aqueix home, aqueixa inteligencia lamentable que posa en les discusions legislatives intermedis sainetescs representa un districte, els interessos y la voluntat d'uns pobles. L'investidura parlamentaria, alta y sagrada, s'extén sobre un irresponsable. La llei ho consent y les gents aplaudeixen. Arlequí pot esser diputat a Espanya. El pare d'Arlequí es un cacic major ab posat de patriarca. Y baix la protecció del codi fonamental, sense la revolta de cap home, en lloc de cercar en una manicomi una cel·la pera'l fill desgraciat, el llensa a les Corts pera votar lleis a les nacions espanyoles.

GOVERNADORS EQUATORIALS

La prempsa de Madrid ha penjat en els ganxos de les seves reclamacions a un altre governador africá, el de Bata ab bon sou y disset anys.

¿Excepcional? No; pa de cada dia, costum política de castissa tradició espanyola, que s'exten de la Guinea al cap de Creus.

Catalunya també gaudeix governadors de Fernando Póo, perque un governador pera l'Estat espanyol es un delegat ab caracter d'arrendatari. La patria es una proprietat. Fernando Póo o Bata es una petita finca y ab governadoret de disset anys n'hi ha prou; Catalunya te valoració de latifundi y se dona a un gran vicios que's diu Socias o a un candidat a ministre, ab millors influencies que mereixements.

La patria avui, a Espanya es un afer económic; l'amo, es l'Estat; els arrendataris, els empleiats y les provincies, les terres. Tot un sistema polític, pintoresc y senzill que no está en la Constitució escrita peró que es de nostra constitució interna.

TOC D'ATENCIÓ

L'altra setmana passá per tota la prempsa de Barcelona una gazetilla, dient que entre algunes persones que seguiren ab interés els «episodis del procés Rull, havia nascut l'idea de promoures una suscripció popular, que iniciarien importants associacions de la ciutat, a fi de fer una demostració seria, d'eterna gratitut, als individus del Jurat y a totes les persones, que, ab llur treball, ab llur zel y ab llur valor cívic, han contribuit al triomf de la justicia, y al restabliment de la tranquilitat a Barcelona.»

D'ensá de la surtida d'aquesta nota oficiosa, que nosaltres també publicarem, no s'ha tornat a dir res mes del projecte. Mes com això no imposa que de sota ma no's fassin treballs encaminats a durlo a terme, y com en la nota de referencia se veu prou el veritable fi que's proposen els autors de la pensada, criem necessari donar el crit d'alerta, pera que els barcelonins no caiguin en el parany que sels prepara.

L'intent dels iniciadors de l'idea es ben clar. Ells mateixos el descobreixen al dir que no's tracta solament de fer un obsequi als individus del Jurat, sino a tots aquells que ab llur treball, etz., etz., han contribuit a fer triomfar la justicia y a restablir la tranquilitat de la nostra vida ciutadana. Qui son aquests? No cal preguntarho. Desde'l governador civil a l'ultim agent de policia, passant pel jutge instructor y el seu escribá, tots els que han intervingut an el procés poden entrar de ple en el projectat obsequi. Se tracta, doncs, de fer una veritable apoteosi a tots els que desfilaren dies passats per la sala primera de l'Audiencia, comensant pel Duc de Bivona y acabant per en Tressols y en Memento.

Aquesta es la veritable intenció que porta l'idea surtida indubtablement d'algun sentimentat irreflexiu. No sabem si's treballa pera tirarla endavant. Si s'ha deixat corre, deixantla en l'oblit que's mereix.

Mes si's tracta de durla a terme; si, prenent per tapadora als ciutadans que constituiren el Jurat, vol rehabilitarse als que, gracies a llur ineptitut, han fet de aquest procés, el procés dels organismes oficials encarregats de vetllar per la pau y la seguretat de la nostra vida ciutadana, tu, poble de Barcelona, tens la paraula. Veges si pots concedir els honors del triomf, an els que s'han fet mereixedors de totes les nostres més enérgiques censures.

LA FESTA DE L'HOMENATGE ALS MESTRES COMPOSITORS

AL MATÍ

No podien pas escullir els organisadors de tan simpàtica festa un dia millor que'l d'ahir pera celebrarla, puig durant tot el dia regnà una temperatura agradable.

Sense cap incident se portà a cap el programa.

A les nou, en el Centre Nacionalista Republicà Fivaller (Ateneu del districte VI), se procedí al repartiment de bonos als pobres.

En el local del Centre hi havia la Directiva del mateix, la del Foment de la Sardana del districte VI y una multitut de socis. Els pobres que acudiren a recullir bonos sigueren ben nombrosos, essent els mateixos individus de les directives y molts socis els que entregaven els bonos a mans dels necessitats.

Heusaqui, aquesta, una nota ben simpàtica de la festa. Al pensar la societat organitzadora de la mateixa en proporcionar un dia d'esplai y d'alegria als aimants dels balls populars, també's recordaren d'aquella pobra gent que no té un mós de pa pera acostarse als llavis.

Més tart, a les deu del matí, comensà'l festival de sardanes a la Plassa de l'Universitat. La cobla «La Farnense», de Santa Coloma de Farnés, executà'l següent escullit programa:

«Poncelletes», Mendez; «Gegantina», Rigau (P.); «Parlant ab ella», Llongueras; «Brodant», Rigau (P.); «Eros», Font; «La coca dolsa», Rigau (P.).

Una gran gentada omplí la plassa, vegentse per tot arreu rodones que puntejaven les sardanes.

Ja eren les dotze quan aquelles tres mil persones reunides a la Plassa de la Universitat comensaren a abandonarla.

A LA TARDA

Explèndida resultà la festa celebrada a la tarda en el Parc Güell.

Desde les dues comensaren a afluir cotxes a la Barriada de la Salut. Els tramvies de Gracia y els de la dreta de l'Aixamplis, ab tot y aumentar el servei, no bastaven a traslladar persones cap al Parc Güell.

Al fort de la festa, les quatre de la tarda, pels passeigs d'aquell maravellós parc no podia donarshi un pas. No es possible fer un càlcul dels assistents a la festa.

Y entre aquella immensa multitut hi predominaven les senyores: poques vegades pensèm haver vist reunides tantes barcelonines... y tan hermoses.

També hi vegerem els regidors senyors Pinilla, Marsà, Rovira y Valentí, delegats de l'Ajuntament, el secretari senyor Gómez del Castillo, el tinent d'arcalde de Saragossa senyor Noalles, acompanyat dels regidors de l'Ajuntament d'aquella capital senyors Altanell y Blasco.

Les diverses cobles se situaren totes a la plassa del teatre grec, ont els sardanistes puntejaren la dansa.

Heusaqui una relació de les sardanes executades, ab el nom dels autors de les mateixes y les senyes de les cobles que les executaren:

«Comensament de festa», Sureda, «Sureda», (Barcelona); «La caputxeta blanca», Guiteras, «Moderna Munnés», (Esparraguera); «La festa del Sant Patró», Vilaró, «Serafins del Baix Montseny»; «La pubilla del Vallés», Rigau (A.), «La Farnense», (Santa Coloma de Farnés); «Montserrat», J. M. Comella, «La pubilla», (Sant Andreu); «La festa del poble», Riera, «La Badalonina»; «Joia vigatana», Rovira, «La aliansa vigatana»; «Dansa de gojes», Lopez-Franch, «La Principal», (Perelada); «Matinada d'estiu», Estela, «Nova Catalana», (Granollers); «El cant de la sirena», Paixero, «Unió cassanenca», (Cassà de la Selva); «Joventut», (revessa), Vilaró, «Serafins del Baix Montseny»; «Repic de campanes», Molins, «Sureda», (Barcelona); «Vora del mar», Costa, «La Badalonina»; «Emporiesca», Xaxu, «La Aliansa Vigatana»; «L'amor entre les flors», Estela, «Nova Catalana», (Granollers); «Florida», López-Franch, «La Pubilla», (Sant Andreu); «Una tarenyina», (revessa), Paixero, «Unió Cassanenca», (Cassà de la Selva); «Flors del bosc», Estela, «Moderna Munnés», (Esparraguera); «Primarenca», Pitxot, «La Farnense», (Santa Coloma de Farnés); «L'amoreta», Pujol, «La Principal», (Perelada); «Germanor», arreglada per en Cardús. (Conjunt per totes les cobles).

Totes les sardanes sigueren fortament aplaudides, essent la darrera d'elles executada per totes les cobles reunides, ovacionada.

A entrada de fosc tota aquella immensa gentada tornà altre cop a Barcelona, ben satisfeta de la festa.

A LA NIT

L'ampla nau del Palau de Belles Arts, presentava a la nit un hermós cop de efecte.

A l'entarimat, darrera la taula presidencial ni prengueren scient, l'arcalde, el senyor Pinilla, Marsá y Rovira, els senyors regidors de l'Ajuntament de Saragossa, els delegats del C. N. R., la Lliga, Centre Excursionista y demés entitats autonomistes, etz. etz.

A baix, les cadires totes plenes, y a dalt a les galeries, també s'hi veien gran número de persones.

Un cop oberta la festa, el senyor Gay, en representació del president del Centre Nacionalista Republicá del districte VI, pronunciá breus paraules d'exordi, darrera les quals el senyor Barceló, director artístic de l'A. de L. C. llegí un discurs del president del Foment de la sardana, organisador de la festa.

Seguidament els rapshodes de l'A. de L. C. llegiren diverses poesies, degudes als senyors Surinyach Senties, Prat Gaballí, Redondo, Marinello, Folch y Torres (M.) y Agulló.

El senyor Sanllehy pronunciá curtes paraules d'agraiment per haver estat l'Ajuntament convidat a la festa y de satisfacció per poguerla presidir. El senyor Pinilla pronuncia un entussiasta discurs enaltint aquella festa de germanor y recomanant als regidors saragossans que expliquin a la seva terra la manera com aquí's fa patria.

Recullint aquestes darreres paraules, el regidor de l'Ajuntament de Saragossa don Guillem Allanegui, pronunciá un discurs d'agraiment y d'enaltiment pera nostra terra, prometent explicar als seus compatriotes lo que les persones interessades en crear malvolenses, tergiversen o trasfiguren.

Acabá ab un visca la sardana! y visca Barcelona!

Els crits donats pel regidor saragossá sigueren frenéticament contestats y els discursos pronunciats y els treballs llegits, aplaudits ab entussiasme.

Cridaren molt l'atenció les manifestacions francaments regionalistes, fetes pel senyor Pinilla.

Seguidament les cobles executaren el següent programa:

«La font del briansó», Vilaró, «Serafins del Baix Montseny»; «La rosa y sis ponselles», Estela, «Nova Catalana», (Granollers); «Una broma», (revessa), Pixero, «Unió Cassanenca», (Cassà de la Selva); «Conte de fades», Serra, «La Principal», (Perelada); «Alegroia», Treserres, «La Farnense», (Santa Coloma de Farnés); «La Moreneta», Munné, «Moderna Munnés», (Esparraguera); «Cel estrellat», Pere Rigau, «L'Aliansa Vigatana»; «La estrella catalana», Estela, «Nova Catalana»; «Emporium», (revessa), Vilaró, «Serafins del Baix Montseny»; «Lluna de mel», Pixero, «Unió Cassanenca»; «La pagesa», (revessa), Frigola, «La farnense»; «Rondalla», Morera, «La Principal»; «Puntejant», C. Sadurní, «Sureda», (Barcelona).

Totes les sardanes, especialment la de conjunt, que també s'executà, ab tot y no figurar en el programa, sigueren molt aplaudides.

La festa durà fins ben prop de les dues.

Teatres y Concerts

PALAU DE LA MÚSICA CATALANA.—Concert de la Schola choral de Terrassa

La Schola Choral de Terrasa y el seu mestre director en Joan Llongueras, ob-

fingueren en la vetlla d'ahir un explendit triomf.

El selecte y nombrós públic congregat al sumptuós casal de l'Orfeó, tingué pera els artistes terrassencs aplaudiments sorollosos y admiracions sinceres.

La primera part de la vetllada la constituien cansons populars catalanes, armonisades per renomenants mestrés. Els cantaires de la Schola saberen interpretar admirablement aquelles composicions, encertant a donar al seu art una justesa y una precisió difícil d'adquirir en masses chorals nombroses. Peró lo més remarcable de tot fou el sentiment, la compenetració dels artistes ab la música que interpretaren y la unitat que resultava de l'execució.

Llàstima que'l mestre Llongueras no compti ab més elements, ab més choristes, pera poder donarnos audicions més acabades y importants!

En aquesta primera part fou aplaudida especialment «La mal casada», del mestre Llongueras, que per primera vegada's donà a conéixer a Barcelona, d'un caient agradós y fresca!. Tingué que repetirse. També s'hagué d'executar per segona vegada «Sota l'olm», den Morera, compo una elegancia de gestos, una precisió y originalitat. «El casament», den Casademont, y «L'estudiant de Vich», den Morera, que s'estrenaren anit, són composicions remarcables que també s'aplaudiren fortament.

El «clou» de la funció el constituien els exercicis de gimnasia rítmica que integraven la segona part.

Uns cinquanta petits executants realisaren una pila d'evolucions gimnàstiques, ab una elegancia de gestes, una precisió y una graciosa agilitat, que's conqueriren les simpaties de la concorrencia desde'ls primers moments. Els exercicis obeïen al ritme lleuger, agradós, d'unes cansonetes ab lletra apropriada pera'ls petits executants y ab una música d'una sabia senzillesa. Aixís les criatures cantaren y accionaren a l'hora, seguint el ritme que marcava'l piano, ab una sorprenent gracia y exactitut.

Fora de l'art que indiscutiblement acompanya als exercicis que per primera vegada presentà a Barcelona el mestre Llongueras, tenen aquells un aspecte altament pedagògic que es necessari fer remarcar.

Coneixèm poques coses que tan eficasment contribueixin a l'educació estètica dels nois, com les cansons ab gestos o estudis calistènics y les marxes rítmiques, que'ns feren admirar la cinquantena d'infants de la «Schola Chorab de Terrassa. Són exercicis, alhora gimnàstics y músics, sense parella pera donar als que'ls executen un sentit del ritme en el cant y en els gestes, y una noció d'euritmia, elegancia y armonia en els moviments.

El públic tingué ovacions sorolloses pera'ls petits artistes, que tingueren que repetir algunes de les seves xamosíssimes cansons.

Constituien la tercera part del programa composicions d'ilustres mestres extrangers, executades ab igual precisió y gust que les que formaven la primera part.

Abans d'acabar, vagi una coral enhorabona pera'l mestre Joan Llongueras, per la seva benemèrita obra d'art. Que principalment hi vagi per l'introducció al nostre país de la gimnassia rítmica infantil, element preuadíssim de la pedagogia, mercès al qual se realisen dos fins igualment importantíssims y oblidats: l'educació física y l'educació artística.

C. A. y C.

TEATRE DEL LICEU.—Titta Ruffo.—Graziella. — Paretto. — Tosca.—Lucia di Lammeromor

Ahir a la tarda va despedirse del públic barceloní l'eminent baríton Titta Ruffo. Per diferentes causes no'ns ha sigut possible ocuparnos més del genial artista, després d'haverme donat una impresió ràpida l'endemá del seu debut, que per ell va esser el primer triomf.

No es pas això perque en Titta Ruffo no s'ho mereixi. Es, sense cap dubte, un artista completíssim. La seva veu es plena, robusta y vibrant; d'un inmens volum y d'una extensió inverosímil. Els seus aguts son d'una plenitut y una bellesa úniques. Es un mestre inimitable en l'art del frassejg y del ben dir. Y encara a totes aquestes qualitats, naturals o filles del estudi, junto referents al seu orgue vocal, cal afegirhi un temperament realment extraordinari d'artista dramátic. No es extrany per lo tant, que tot plegat hagi fet la celebritat d'un nom.

Aquí en Titta Ruffo va imposarse desde'l primer moment. La seva interpretació de l'«Hamlet» de Thomas, va esser acceptada per tothom y regoneguda com la més completa que al personatje shakesperiá hagi donat mai un artista líric. Interpretant el «Scardia» de la «Tosca», evidenciá novament el seu talent fent el personatje d'una manera personalíssima, que revelava alhora una visió ben propria del personatje y un estudi minuciós per exteriorisarla.

va despedirse, y l'éxit que ab ella va

Ab la segona representació de «Tosca» conseguir va esser molt superior al de la primera nit; justicia y res més que justicia al nostre entendre. Pero l'éxit gros ont va lograrlo sigué en el próleg de «Y Pagliacis; creiem que la ovació final li haurá fet una impresió de les que difícilment s'esborren.

Resumint: en Titta Ruffo es d'aquel's artistes que s'imposen. Baix aquesta imposició tothom, potser, el discuteix més o menys; pero ningú el nega. Y això es una prova evidentíssima y eloqüent de que'l seu mérit té quelcom de absolut y definitiu.

***

«Lucia di Lammermoor», den Donizetti, ha servit pera que l'artista e senyoreta Paretto confirmés y accentués, encara, l'excelent impresió que entre'ls seus compatriotes va fer cantant la part d'Ofelia del «Amleto».

Té la senyoreta Paretto una veu bonica de debò; en aquest punt es molt superior a la majoria de les cantants del seu genre que si bé tenen una gran agilitat, estan absolutament mancades d'aquella flexitut que treu a la veu la blancor y la fa agradable encara que sigui fora dels registres aguts.

Y no es pas que ella aquesta agilitat no la tingui, perquè la posseeix en grau superlatiu. Però ademés, y això es la seva qualitat excepcional, en el centre la seva veu es molt arrodonida y té un timbre sonor y ple a la vegada.

El quart acte d'«Amleto» y la «fermatta» del rondó de la «Lucia» han sigut, está clar, els seus dos cavalls de batalla. Si en el primer va lograrlo un bon èxit, en la segona l'ha lograt molt major encara aquesta passada nit. L'ovació del públic l'ha obligada a repetirla, y aquell «fa» sobreagut final l'hi ha sortit molt més nèt encara la primera vegada que la segona. Creiem haver dit prou.

Y creiem també que a mida que la nostra compatriota anirà afermantse y fins adquirint major seguretat de sí mateixa, més y més podrà fer lluir les seves facultats, que actualment són a la vegada que una important realitat, una més important promesa.

***

«Tosca» y «Lucia» ens han donat ocasió pera coneixer al bariton senyor Aineto y pera reveure a l'eminent sopran senyora Passini y al tenor senyor Fazzini.

De la senyora Passini no creiem que sigui necessari repetirne l'elogi que en la temporada anterior varem fer de l'interpretació que dóna al personatge de Sardou. Una vegada més va lluir la seva hermosa veu y el seu talent dramàtic, no desmereixent en aquest respecte ni un punt del seu company, en les dificilíssimes escenes del segon acte.

Sapiguda es ja la manera justa com el senyor Fazzini interpreta y canta el «Mario Cavaradossi»; el públic va premiar el seu treball fentli repetir la despedida del tercer acte. Ab la «Lucia» estigué així mateix forsa bé, y més encara si's té en compte que va cantar dues òperes en un sol dia.

El debutant senyor Aineto va agradar; té una bona veu y, sobre tot, posseeix uns aguts molt brillants, cosa que sempre agrada.

Abdues òperes han sigut concertades y dirigides pel mestre Vitale de la manera com ell ens ha demostrat que sab fer-ho: molt bé.

A. B. C.

Acció autonomista

Tarragona

L'Unió Democrática Nacionalista de aquesta ciutat ha organisat un nou curs de conferencies que será inaugurat per don Francesc Cambó al qual seguirán entre altres, els senyors Diego Ruiz, Sastalvador y Cases Carbó.

Murcia

Habent dimitit per motius de caràcter particular, els carrecs de President y Secretari del Centre Nacionalista R publicá d'aquesta ciutat els que els desempenyaven, la Junta Directiva d'aquest Centre, ha quedat constituida de la manera següent:

President, don Baldomer Riu; Vis president primer, don Andreu Abadal; Vis president segón, don Marián Sala; Tresorer, don Angel Serra; Secretari, don Josep Arola; Vis secretari, don Isidro Ferrer.

Vocals: don Josep Esteve, Conrat Codinach, Josep Altimiras, Sixte Rebordosa y Juliá Devant.

Per raons de familia, el senyor Riu no es fará cárrec de la Presidencia, fins passat un período de tres mesos.

INFORMACIÓ DE BARCELONA

Carnet d'avui. — *A dos quarts de dèu del vespre:* Conferencia del senyor Layret a l'A. E. P.—Idem del senyor Casades y Gramatxes al C. E. de C.—Idem del doctor Ferrer y Piera a l'Institut Mèdic-Farmacèutic.

Ab relació a les porteries se'ns fa observar que, sens perjudici de l'aprovació pel Ministeri, mitjansant el corresponent R. D. d'adaptació de les bases concordades pel Comitè de Policia, ab assistencia del diputat a Corts senyor Vallès y Ribot y els representants de la Proprietat, de que'n donarem compte en una de les darreres edicions, han quedat ja definitivament resoltes totes les qüestions proposades y que bonament se dilucidaren en la referida Junta, devent novament recordar als proprietaris als quals afecta el R. D. sobre porteries, que dintre'l terme de vuit dies hauran de procedir, sens dilació, a acomodarse an alguna de les esmentades bases si no volen incorre en les sancions penals corresponents que, sense contemplacions, els seran aplicades.

Sant d'avui: Sant Pere Armengol, mr.—*Sant de demá:* Sants Prudenci y Pau, ldr.

*** L'obesitat, l'asma y la flaquesa s'eviten ab l'Aigua de Fuente Nueva de Verín.

Vida corporativa

Don Francisco Layret continuará aquest vespre a l'A. E. P. les seves llissons comentades sobre l'obra «Valor social de lleis y autorisats» del professor Dorado Montero.

En el Centre Excursionista de Catalunya, a dos quarts de 10 d'aquest vespre, don Pelegrí Casades y Gramatxes hi donará la Conferencia LXXXIX del Curs de Arqueología 5.ª de les Hispanies abans romanes, tractant d'aquests punts:—Arqueología ibérica posterior al periode neolitic.—Arquitectura.—Primitius nucles de población sedentaria. «Despollats, Vilars y Castellans», en el noroest de la peninsula. Restos de ciutats.—«Las Grajas». Muralles ciclopees a Catalunya, Andalucia, y noroest de la Peninsula.—«Les citanias» estremenyes y portugueses.—Procedencia de la arquitectura meialítica en les Hispanies. — Suposades influencies micenïques.—Restos arquitectónics ibero grechs.

Ahir va tenir lloc en la fábrica dels senyors Castellet y Llorens una conferencia práctica organisada per l'Unió Industrial, en la qual l'Enginyer y Catedràtic de Temologia, don Manel Masó Llorens, explicá davant de les respectives máquiques el dispar eléctric del manuer y el joc diferencial y de báscula de la metxera Uoward.

La casa Hascker, representant del constructor va remetre en obsequi a dita societat, un joc desmontat, y el gerent senyor Castellet va disposar les máquines de tal manera que l'explicació del senyor Masó va resultar fácil y molt interessant.

*** CARTRÓ CUIRO. Rovíralta y C.ª, enginyers.—AMPLE, 24.

Lletres y arts

Les vetllades del Teatre Blanc que's donaven en el Teatre Principal y que foren sospeses durant la Quaresma, tornaran a comensar dilluns vinent, posantse en escena la cada dia més aplaudida comedia melodramàtica «El detective Sherlok Holmes».

Demà al vespre, en el teatre Romea, s'hi estrenarà la comedia en dos actes, original de don Manuel Folch y Torres, «Les ales de cera», en la qual hi pendran part les senyores Baró y Vallvè y els senyors Goula, Viñas y Tor.

—Demà passat s'hi celebrará en el mateix teatre el benefici del primer actor y director de la companyia don Jaume Borràs, posantse en escena les obres «El monjo negre», den Pitarra, y «El mestre Olaguer», den Guimerà. Després s'estrenarà la comedia de don Josep Campderrós «El tot per tot».

*** No són paissos propris pera la fabricació d'extractes de carn aquells que, com el nostre, la tenen escassa y carissima. Si la «Carne Liquida» del Dr. Valdés García, de Montevideo, no fos per altres titols un producte meritíssim, al menys tindria la virtut de procedir d'un pais en el qual les carns se produeixen ab una abundancia y excelencia sorprenents.

Vida municipal

Relació dels objectes trobats en la via pública y dipositats en la Secció de governació de la majordomia de cá la Ciutat.

Diverses claus. Un brassalet. Un davantal ab un mocador en la butxaca.

Uns rosaris petits, de plata. Unes ulleres. Dos portamonedes. Un billet de Banc, americá. Uns rosaris. Un Sant Crist. Un timbal ab dos petits redob'ants. Un «boá» petit.

Documents a favor de Antoni Arqués, de Xixona.

Un sac ab brides de cavall y una petita estatua de Sant Josep.

Don Josep Jover ha demanat permís pera instalar un electro-motor als baixos de la casa número 41, del carrer d'Entenza.

Una Comissió composta dels senyors Pinilla, Rovira, Valentí, Marsá y Gomez del Castillo ahir acompanyará als regidors saragossans a efectuar una excursió al Tibidabo y Vallvidrera.

A la tarda anaren al Parc Güell y a la nit a l'Orfeó Catalá y al Palau de Belles Arts.

D'Instrucció

A la Fundació Horaciana d'Ensenyansa tingué lloc el passat dissabte a la tarda l'anunciada conferencia sobre «La Moral de les Religions», que don Ramón Maynadé endressá als nois y noies més avensats de dita entitat pedagógica.

D'una manera clara y senzilla presentá als petits oients els quatre grans fundadors y reformadors religiosos Krishna, Zaratustra, Buddha y Cristo, explicant al ensemps el per qué de ses fundacions y reformes.

Feu observar prácticament la similitut que hi ha no sols entre aquestes principals branca des religioses de la rassa aria, sino ab totes les seves ramificacions.

Tot això serví de base al conferenciant pera imbuir en sos infantils oients el respecte a totes les idees y creencies honradament sentides y a no acceptarne cap com a propria sense abans haverla feta passar pel garvell de llur raciocini.

Al acabar, els alumnes, que havien escoltat tot lo dit ab forsa atenció, feren al conferenciant algunes preguntes y observacions qui les contestá y discutí amicalment ab ells.

Del Govern civil

Ha presentat la dimissió el delegat de policia de districte senyor Valdés

Segons s'ha comunicat a la policia, un capellà ha restituit la quantitat que fa dos dies fou robada, segons digueren ahir, del calaix d'un «hermano» de l'Hospital de la Santa Creu.

L'esmentada quantitat ha estat entregada al susdit sacerdot, per un penitent, baix secret de confessió.

El quefe de l'estació de Tarrassa comunica que'l tren de treballs, serie J. C. número 2, que arribà ahir a les 9'38, arrollá an Evelí Ros, obrer que baixá estant el tren en marxa a l'estació d'Olesa, fracturantli una cama.

S'ha presentat a la policia una denuncia contra una revenedora de billets de la rifa nacional, anomenada Encarnació Segura, domiciliada al carrer de l'Arc del Teatre, 12, que vengué participacions al número 29.392, que ha resultat premiat ab 500 pessetes y que a l'anarla a buscar pera cobrar, resultà que no se sab ont es.

El president del Centre de Contractistes, senyor Sabadell, ha dirigit una comunicació a sos companys de gremi, manifestantlos que en virtut del darrer acord adoptat per la Junta d'autoritats, celebrada al despatx del governador, poden lliurement treure sorres pera les obres que's fan a Barcelona, a les seccions tercera y quarta de la platja del gas Lebon y utilisar el camí que, desde'l carrer de la Marina, arriba fins a la platja susdita.

*** Un tísic que menja bé y que digereix, pot esperar la curació, mentres que ocorreguent lo contrari es molt dificil alcansarla. Vigorisar l'estómac es posar el organisme en condicions de resistencia pera curar les malalties crònicques. Se consegueix sempre prenent l'Elixir Estomacal de Saiz de Carlos.

Qüestions obreres

Aquesta nit a dos quarts de 10 celebrará reunió general la Societat obrera «L'Art en la Sastreria», Mendizábal, 17, primer, pera donar compte de la contestació que sobre les bases se dona als patrons.

—A la mateixa hora, dia y local, celebrará Junta la Societat d'obrers sabaters «L'Armonia».

—Ha quedat disolta la Societat de paletes «La Rectitut» ingressant els seus socis a la de paletes de Barcelona.

Publicacions

«Revista Vegetariana».—Ha sortit el primer número d'aquesta revista, mensual y orgue de la «Lliga Vegetariana de Catalunya» darrerament constituida en nostra Ciutat.

Després d'un article de salutació tot el número está dedicat al banquet vegetariá, celebrat en el Mundial Palace y ab el qual feren els vegetarians catalans el seu primer acte públic.

«El Sastre».—Hem rebut el segón número d'aquesta revista, que's publica a Valls.

EL EXPLORADOR.—Basar de calsat de totes classes a preus económics.—Hospital. 83.

Informació de Madrid

(Servei de EL POBLE CATALÁ)

9 mat

La prempsa madrilenya

«El Imparcial» s'ocupa de la crisi industrial que s'observa a Catalunya que du com conseqüencia els fallaments que s'han seguit aquests dies a Barcelona.

Estudia les causes y diu que cal posarhi remei a temps.

Afirma que'l preu del diner, y que'l Banc pot salvar aquesta crisi donant tota mena de facilitats.

«El Liberal» diu que no espera res del Senat en lo relatiu al projecte de repressió del anarquisme, donas per la malaltia d'alguns republicans y la gelosia entre lliberals y demócrates se deixará pas franc a la reacció.

Pregunta si se podrá esperar quelcom del Congrés.

«El País» intitula Solidaritat castellana a l'unió de monárquics y republicans santanderins pera oferir al rei un palau d'istiu a aquella ciutat creient dit periódic que ab això perseguexen solament un fi de caràcter económic, per lo que considera que es més noble la Solidaritat catalana.

«El Globo» s'ocupa en l'article editorial del disgust que existeix entre'ls senyors Moret y Canalejas y diu:

«No discutirem les causes que motiven les actituts que s'atribueixen an en Moret y en Canalejas, pero entenem que procedeix solucionar aquestes diferencies, abans que's fassin més ostensibles».

«El Universo» parlant del centenari de la guerra de l'Independencia, diu que cal commemorarlo ab noble y generós entusiasme allunyat de tota exclusió y de tot esperit de partit o compadratje, y posats els ulls en la patria.

10 matí

La "Gaceta,,

Publica ademés dels decrets firmats pel rei, la llei relativa a la concessió, sense subvenció del Estat, del ferrocarril que sortint del kilómetre 2 del camí del Tibidabo a Vallvidrera acaba a Terrassa.

Publica també una R. O. anunciant el concurs pera la provisió de dues vacants d'enginyers geógrafs de tercera classe.

Les instancies deurán presentarse en el terme d'un mes.

Desanimació política

Els círcols polítics estant completament desanimats aquesta tarda y en els centres oficials no hi ha cap nova digna d'esser comunicada.

Vetllada artística

En l'Academia de Belles Arts s'ha verificat la sessió pera entregar als germans Aznar Sanjurgo el premi alcansat en el concurs d'Arquitectura.

El secretari de l'Academia ha llegit una memoria fent un discurs el president de la secció senyor Velázquez Bosco, desenrotllan el tema «El dragó y la serpent en el capitell románic».

L'orquesta va interpretar uns cants populars murcians que foren també premiats per l'Academia.

La concorrencia a l'acte ha sigut nombrosa y distinguida.

Soriano á Valencia

Valencia.—Precedent de Madrid ha arribat el diputat radical don Roderic Soriano, essent rebut en la estació per gran nombre de republicans.

Una conferencia

Valencia.—Don Amalí Jimeno ha donat la conferencia en l'Academia médic escolar.

Va parlar de medicina, essent aplaudit.

Els 'foros' de Galicia

La Coruña.—S'ha celebrat en el teatre Circo el gran miting organisat pel directori de l'Unió dels campesins de Teis, Vigo y Coruña, pera demanar la redempció dels «foros».

Al acte hi han asistit més de mil pagesos, entre'ls que hi havian moltes dones.

S'hi adheriren al miting 107 societats agrícoles de la provincia de Pontevedra, 16 d'Orense, 6 de Lugo, 11 d'Asturies y totes les que hi han constituides a la provincia de Coruña.

Asistiren també'ls representants del directori antiforal de Teis y de societats de tota la comarca.

Se llegiren nombroses adhesions entre elles una del diputat senyor Lombardero en la que's diu que'l ministre de Fomento está redactant les bases pera la redempció dels «foros».

Després se llegiren les adhesions del abat de la Colegiata y el del diputat a Corts senyor Portela, que oferí l'apoi posible als desitjos dels congregats.

Se pronunciaren varis discursos advocant per la redemció dels «foros».

El senyor Rodríguez Sanz va defensar la solidaritat.

Hi hagueren alguns incidents per protestar el públic d'alguns oradors.

En un dels discursos s'ha dit que la redempció dels «foros» no's farán els poders públics sino els campesins mateixos sempre que les agrupacions agrícoles emprenguin una activa campanya pera aconseguir la redempció de les terres que deuen esser dels que las treballen.

El president del miting va resumir y tancá l'acte.

S'acordá que demá's donguin a coneixer les conclusions que serán sotmeses a l'aprovació del miting que tindrá lloc a Lugo el dia 31 del mes de maig.

Ademés obrir un concurs de projectes pera la redempció de «foros»: y darrerament formar la Federació extraforal, nomenar un comité directiu a cada provincia de Galicia, Asturias y Lleó, y facultar al directori de Teis pera l'elecció d'un jurat que estudií els projectes de redempció de «foros»

(De 1 a 3 matinada)

Vetllada obrera

Al Teatre Barbieri, la Societat d'obrers marmolistes, hi ha celebrat el VI aniversari de l'obtenció de la jornada de vuit hores, ab una funció teatral y un concert pel «Orfeó Socialista».

El primer de Maig

La manifestació obrera del 1 de maig, a la qual s'hi han adherit nombroses societats obreres, recorrerá diversos carrers céntrics y demanará als poders públics lo acordat en el Congrés Socialista de París de 1889, l'abstenció d'Espanya en els assumptes del Marroc, y formularà la seva oposició als projectes de llei de vagues y de terrorisme.

La fira de Sevilla

A la professó verificada ab motiu de les festes que's celebren, un catalá portava un estandart.

Les sardanes han sigut molt aplaudides.

—S'ha donat un banquet al diputat republicá senyor Calzada.

Els diputats solidaris

Ha arribat a Badajoz el diputat regionalista senyor Ventosa y Calvell, que ha sigut rebut per varis amics.

Avui té de donar una conferencia en l'Ateneu, acte primer pera constituir la Solidaritat extremenya.

Notes parlamentaries

El senyor Zulueta explanará el dilluns una interpelació al ministre de Foment sobre'ls carrils secundaris y estratégics, recomanat s'eviti que figurin en els projectes capitals en quantiat major al cost efectiu de la linia.

Ademés, demanará que's concedeixi pels carrils transpirenaics, una garantia del cinc per cent.

—El ministre de Foment parlant ab els periodistes de la qüestió dels Pressupostos, diu que'l senyor Villaverde era partidari de que abans se fes un pressupost de liquidació després un de nivelació y seguidament un de reconstrucció.

El senyor Besada creu que hem arribat a aquest darrer periode y ha declarat que ajustantse an aquella doctrina, ha calculat el pressupost del seu departament. Creu que ha de esser productor el diner que se destini a Obres Públiques, y que si en Villaverde visqués hi destinaria cent milions de pessetes.

Parlant en Montero Ríos de les declaracions que li atribueixen alguns periódics, diu que es cert que s'oposa als projectes d'Administració local y repressió del terrorisme, pero mai ha empleiat el llenguatge que li atribueix la prempsa.

Afegeix que sols en el Senat fará declaracions polítiques.

—Ahir va quedá constituida al Senat la Comissió que ha d'entendre en el projecte de llei sobre concessió del bronzo necessari per el monument als héroes del Bruc que s'aixecará a Montserrat.

Se va elegir president al senyor Maluquer del Tirrell y secretari al marqués de Grigny.

La Comissió va examinar desseguida el projecte y ha emés dictámen favorable.

—La Comissió parlamentaria que entén en el projecte de llei d'Administració local ha passat la tarda al Congrés, acomodant al projecte algunes de les esmenes que ja han sigut aprovades.

—A Guadalajara s'han verificat eleccions de senadors, triomfant els lliberals López Pelegrín y Romero, y el ministerial González.

Informació de l'extranger

Política Anglesa

La derrota den Churchill

Londres, 26.—La prempsa britànica dedica gran espai a comentar el resultat de l'elecció parcial celebrada'l dia 24 a Manchester.

S'atribueix la derrota de Mr. Churchill a la perdua de popularitat del partit lliberal, motivada, sobre tot, per la presentació del «Licensing bill» o llei sobre'ls establiments de begudes alcohòliques, que ha posat contra'l Govern als proprietaris de tavernes y cerveceries. Les dones sufragistes també han treballat contra'l ministre, ademés dels reaccionaris y laboristes.

Segurament Mr. Winston Churchill se presentarà candidat per altre districte, indicantse ja el que deixa vacant la mort den Campbell-Bannerman, y el de Dundee, a Escocia, districte molt lliberal, també vacant.

Se recorda que en les eleccions de 1906 Churchill lluità a Manchester contra'l «leader» conservador unionista Mr. Balfour, a qui derrotà per una majoria de 1.241 vots.

Ara'l nombre de vots dels candidats ha estat aquest: Mr. Johson Hicks, conservador, 5.417; Mr. Winston Churchill, lliberal, 4.988; Mr. Irving, socialista, 276.

Se considera'l resultat de l'elecció com una greu desfeta pera'l nou Govern de Mr. Asquith.

Els prohoms del partit lliberal tindran aviat una gran reunió pera tractar de la situació present creientse que decidiran empendre una activíssima campanya per tota Anglaterra, ab l'objecte d'explicar el programa del Govern y vencer l'hostilitat d'una gran part de l'opinió.

Regicida boig

Ginebra, 26.—El periòdic «Bund» anuncia que l'anarquista Lucheni, matador de l'emperatriu d'Austria, s'ha tornat boig.

Lucheni patia un atac de paralisi.

Elecció

Paris, 26.—Diuen de Buenos Aires que ha sigut elegit president del Senat argentí don Evarist Uriburu.

Abordatje

Londres.—Comuniquen que'n aigües de Portsmouth han xocat el trasatlantic Saint Paul y el creuer Gladiator. El primer ha sofert importants averies y del segón han mort ofegats 35 tripulants.

El ciclò d'Estats-Units

Nova-York.—Degut al cicló que ha assolat els Estats de Missisipí, Luisiana y Alabama han mort 500 persones y estant ferides més de 400.

Lock-out

Londres—Diuen de Londres que en els astillers de la costa Nordest d'Anglaterra s'aplicarà en breu un lock-out que ascendirà a 75.000 obrers.

Han obligat an aquesta determinació les diferenciés entre'ls patrons y els obrers desconeixentse quina solució s'hi donará.

Un gran fallimet

Londres, 26.—Diuen de Nova-York que s'ha declarat en falliment un dels reis del cotó, Mr. Mac Yatgre.

Se diu que's tracta d'un dels falliments més importants que s'han vist de molts anys ensá.

Contra la pornografia

París, 26.—S'ha convocat un Congrés internacional contra la pornografia y la obscenitat, el qual tindrá lloc a París durant els dies 21 y 22 del mes de maig vinent.

Estatua a Campbell-Bannerman

Londres, 26.—S'assegura que demá, dilluns, el primer ministre, Mr. Asquith, proposará a la Cambra dels Comuns l'erecció, per compte de l'Estat, d'una estatua den Campbell-Bannerman a l'abadía de Westminster.

S'afegeix que'l «leader» conservador, Mr. Balfour, apoiará la proposició, así com també la defensarán Mr. Redmond, en nom dels irlandesos, y Mr. Keir Hardie, en nom del Partit del Treball.

El viatge del Kaiser

Corfú, 26.—L'emperador Guillem se n'anirá d'aquest port el dia 3 de maig, arribant a l'endemá a Bori, a bord del «Hohenzollern».

Revoltaa la India

Londres, 26.—De l'India arriben noves alarmants.

Les tribus revoltades han tallat els fils telegráfics en diversos llocs.

Les tropes angleses, reforsades, han atacat a l'enémic.

Els indígenes proclamen la guerra santa contra'ls anglesos y lluiten ab un heroisme selvatje.

Tribut d'amistat

París.—Ha marxat cap a Londres M. Clemenceau al objecte d'assistir als funerals de Campbell Bannerman.

En la estació fou despedit per M. Pichon y altres alts funcionaris.

L'aventura del Marroc

París.—El general D'Amade ha enviat al ministre de la Guerra un telegrama desde l'Alcazaba de Benamed, donantli aquestes noves.

Una columna lleugera ha fet un rogoneixement pera lograr la tranquilitat en el territori de Bacna de quals kaids, se n'han sotmés dos als francesos.

Molts indígenes havien fugit a les montanyes abandonant els seus adoars.

Trovaren alguns genets pel camí.

Donada l'actitut hostil d'aquestos, els francesos varen veure obligats a batrels y els varen perseguir fins les vores del riu Sumeja.

A dos quarts de dugas de la tarda varen arribar els francesos a els puigs que dominan la vora esquerra del riu, conseguint derrotar per complert als kabilenys.

La columna francesa va tindrer cinc ferits. El general D'Amade va tornar a Beniamed.

—El general Bayllond telegrafia que un grupu de marroquies tenia'l propósit de atacar les seves forses, adoptant precaucions pera prevenirho.

El general Vigy diu que ha fet el recompte de les columnes en el campament sense cap incident.

Acció económica

LA NACIÓ MES COMERCIAL

Si considerem les xifres que importen els negocis en relació ab el número d'habitants de cada nació, obtindrém resultats insospitats. Así, per exemple, es creencia general que l'anglés es el poble més comercial del món y la circulació de les xifres ens fa saber que's Bélgica la nació que proporcionalment fa més negocis.

Vegis, sino, la següent estadística:

En 1905, Anglaterra, ab 43 milions d'habitans, realisá negocis per 22 mil milions de francs.

Alemanya, ab 60 milions d'habitants, comerciejá per 15 mil milions.

Fransa, ab 59 milions, no més aconseguí en son comers una xifra de 8.750 milions.

Y Bélgica, ab 7 milions de pobladors, feu negocis per 7 mil milions.

Deduida la proporcionalitat, toquen a cada anglés 511'5 francs; a cada alemany 250; a cada francés 222'3 y a cada belga 1.000 francs.

LO QUE GASTEM EN FUMAR

La recaudació obtinguda pel tabac consumit a Espanya durant l'any 1907, puja a la respectable quantitat de 203.043,682 pessetes.

La provincia menos fumadora d'Espanya ha estat Soria, que solament ha gastat en tabac 731,191. Venen després Alava que ha pagat per aquell concepte pessetes 816.134 y Segovia que ha pagat 971,876 pessetes.

Valencia, Madrid y Barcelona son les provincies que han gastat més diners en mantenir el vici de fer fum. La primera figura ab 10.500.1000 pessetes; Madrid ab 16.721,577 y Barcelona ab 30,589,169 pessetes.

Resulta, doncs, que som els barcelonins els més fumadors d'Espanya.

NOSTRE COMERS AB EL BRASIL

La nació del continent americá més propera a Espanya es el Brasil. Entre'ls 21 milions d'habitants d'aquesta República, s'hi compten més de mitg milió d'habitants.

El Brasil importá durant els dotze mesos de l'any 1906 per valor de 33.204.000 de lliures esterlines y per 36.665.330 durant els primers onze mesos de l'any prop passat.

Els productes importats a la nació brasilenya son productes que pot exportar, tots sense excepció, Espanya.

Doncs aquest país que podría esser un gran mercat pera Espanya, constitueix un capítol insignificant en les estadístiques de la nostra exportació.

No es qüestió de nolits, ni de duanes, ni d'enemistat entre Espanya y el Brasil, l'insignificancia de les nostres relacions comercials ab aquella nació. Es sensillament resultat de l'abandó dels nostres productors que no treballen el mercat brasileny, cridat per una pila de circumstancies a esser un dels més importants pera la producció espanyola.

Plana literaria de "El Poble Catalá,,

LLETRES CATALANES

IN MEMORIAM

A la fi el nostre poble va a fer plena justicia a la memoria d'un gran home que, si no era del tot oblidat entre nosaltres, era recordat y venerat exclusivament per el reduit cenacle de devots que coneixen y estudien les seves obres immortals y saben tot lo que valen y signifiquen en el despertar de la nostra llengua y de la nostra literatura. L'homenatge públic organisat en honor de la gran figura literaria den Milá que tindrá lloc próximament indica ben clar que'l nostre poble arriba ja an aquell alt nivell de dignitat y de noblesa d'esperit que fa inclinar respetuosament els pobles verament civilisats davant de les manifestacions supremes de l'esperit adhuc sense compendreles; ind ca que comensa a estar iniciat en aquella alta disciplina social que's resol y es manifesta en Obediencia a tot lo superior, conscient respecte y ennoblidora submissió a la forsa esperitual encarnada en el verb dels grans homes, vivent Culte dels Heroes del passat y del present que es la més ferma garantia de la llibérrima y plena eclosió dels Heroes futurs.

La veig tan gran y d'una significació tant trascendental la figura del nostre Milá dintre del cicle de la nostra renaixensa, que de bades fora que'm proposés ab les meves escasses forses escriure en honor seu un pánegíric digne del seu altíssim valor. Jo no més voldria que la veu d'aquest modest literat sonés avui com una crida fervorosa, com una prédica fraternal que aplegués al seu entorn tota la joventut literaria de la nostra terra pera fer convergir totes ses mirades y totes ses aspiracions en l'ombra augusta d'aquell gran home y saludarlo filialment desd'avui en avant y tots a l'una ab la salutació de Dant a Virgili:

«Tu duca, tu signore, tu Maestro.»

Es hora ja de que'l nostre gran Milá, ja que no ho pogué veure realisat en vida ni en tot el lapse de temps transcorregut desde sa mort fins ara, vegi, com sa més gran y positiva gloria póstuma, formarse definitivament al voltant de ses sabies ensenyanses la seva escola permanent y mai interrumpuda, el seu cenacle de deixebles que transmetin y continuin, com auria cadena, de generació en generació la corrent inagotable de la seva excepcional sapiencia. No es prou, no es proporcionat a la glória que's mereix una figura com la de'n Milá que hagi solament tingut y ingui encara un que altre deixeble isolat, guardador gelós de sa sagrada memoria y de ses fecondes llissons. El temple de ciencia aixecat per l'esfors heroic del nostre venerable mestre es massa gran, es massa immensa pera que'l seu culte sigui servit y la seva ensenyansa predicada solament per uns quans sacerdots solitaris sense acólits ni feligresos. S'han d'obrir de bat a bat les portes del gran temple, y ses naus s'han d'inondar d'una multitut d'ánimes joves y ferventes que cuidin de servar encesa sempre la flama perdurable de sabiesa que li'l ilumina afegint de generació en generació en el vas de la seva llántia l'oli purissim de noves coneixenses. En terra alta que la nostra un home de l'altíssim valer del nostre Milá hauria vist encare en vida formarse al voltant seu l'escola nacional d'alts estudis literaris, amorosa continuació de la seva paraula, una florida de deixebles que ve a esser pels grans mestres una garantia segura, una ferma promesa de l'immortalitat futura de la llur obra; y no hauria estat víctima, com així va passar, dels dubtes y desconfiances que l'atormentaven, segons conten e's seus biografs, al deduir ell de certa indiferencia y fredor de part del públic respecte de sa obra l'imminent oblidansa en que podien caure les seves llissons en temps venidors. Fruit d'aquests vius temors que entenebraven el seu esperit fou la carta que pocs dies avans de morir escrigué al seu amat deixeble, el més gloriós de tots els seus, En Menéndez y Pelayo encomenantli'l treball d'escriure la seva necrologia; encárreg que acceptá com altíssim honor el gran polígraf y que prometé solemnialment cumplirlo ab tota amplitut quan declará, en el seu «Horacio en España» «que siendo posible reducir a breves términos la figura literaria de Milá, se reserva hablar de él en un libro en el cual exponga largamente su vida de crítico, de investigador y de profesor, austera y laboriosa cual otra ninguna de nuestros días». Vulgui Deu que poguem veure ben avat aquest espléndid homenatge del senyor Menendez Pelayo a la memoria del seu gran mestre, del qual esperem ens en fará tastar les deutoses primicies en solemne sessió que l'«Ateneu barcelonés» dedicará an Milá y Fontanals ont ens ha de fer sentir la seva paraula sapientíssima.

Es hora, doncs, de fundar definitivament una viventa y perdurable Escola d'alts estudis literaris catalans al voltant de la noble figura del mestre que avui memorem, escola que recullint la llevor feconda de ses ensenyanses la sembri y la faci grenar a l'infinit per tota la nostra terra.

Mes pera arribar an això es precís que la majoria dels que fem literatura ens contentem al menys durant uns anys ab fer d'obrer silencioso d'aquest vastíssim organisme de la ciencia, imposant silenci a la veu del nostre egoisme y no imaginantnos que poden arribar a esser efectivament Mestres per tres o més premis que pot ser haurem guanyat en un concurs literari, sino en virtut d'un esfors tenacíssim en l'estudi y d'una subjecció constant a una dura disciplina. La grandesa de l'obra de crítica (y d'investigació literaries iniciada per en Milá requeria, pera fructificar y ampliarse, un veritable exercit de pacients coadjutors que treballessin, cadascú pel seu compte y units tots pel llas d'un metode rigorós, sobre cadascuna de les admirables intuicions que hi ha escampades en la seva obra, com nebuloses esperant el moment favorable de devenir altres mons ab órbita propria. Decidimnos, doncs, tots els que volem esser quelcom més que «dilettantis» de la literatura a formar d'una vegada al voltant de l'obra den Milá aquest exércit d'obrers habils y experts que'l mestre tingué la dissort de no poder reunir en vida. No't vull pas explicar, amable lector, la gran trascendencia de l'obra den Milá, no solament nacional sino universal; sé que es tasca superior a les forses d'aquest aprenent que ara't parla y sé també que no sabria condensarte en el petit espai d'aquestes columnes l'immensa riquesa de doctrina que hi ha escampada en la seva obra en cap «La poesía heroico-popular castellana», aquest monument admirable d'erudició literaria y histórica, el principal mérit de la qual es al meu entendre'l d'haver sigut el primer y triomfant esfors fet en tota Espanya pera portar la primitiva poesía épica castellana a l'immens camp comú dels estudis comparatius sobre'ls orígens de totes les literatures, estudis que iniciats a Alemanya en el sigle XVIII per en Wólf ab les hardides teories de la seva obra «Prolegomena ad Homerum», s'han extés ráp.dament y han estat de feconda aplicació en totes les escoles erudites de's pobles civilisats.

Solament vull fer constar dues llissons de gran aplicació práctica al estat present de la nostra cultura intelectual que's desprenen de l'obra y de la vida del nostre sabi mestre: una llissó de bon gust y una llissó de silenci. Una llissó de bon gust; car si estudiem atentament la seva reduidíssima y modesta obra de poeta y creador, y l'observem en el medi ambient de la literatura catalana en aquella época primitiva de sa renaixensa, ens sorpendrá trobarla, en mitg del desenfré de la tendencia romántica llavors en el seu plé, infosa d'una rara serenitat plena d'una excepcional ponderació, d'aquesta virtut espiritual que'ls grecs nomenaven «sofrosine», que fa apareixer an en Milá com un temperador y un orientador en mitg del doble chaos del romanticisme com doctrina estética y de la llengua catalana, llavors encara informi, com instrument d'expressió artística. Baix aquest aspecte senyalá una veritable norma clássica a la térbola corrent de l'escola romántica victoriosa; y en el seu temps constituiren veritables meravelles de bon gust tant per la factura com per la llengua algunes de les seves poesies catalanes tals com «La Cansó del Pros Bernat» y «La Complanta den Guillém». Aquest intim sentit de distinció, que demostrava posseir al usar la nostra llengua, tant més admirable en quant s'havía educat en mitg del general abús o d'un catalá grollerament arqueológic o del «catalá que ara's parla» li dictá aquestes paraules de sana doctrina que semblen inspirades per les més noves orientacions de la nostra actual literatura: «El poeta, inspirándose en la poesía popular, que no es en manera alguna la de los Vallfogonas ni la de los Godóulis debe devolver al pueblo, «bien que ennoblecido y purificado», en su misma lengua lo que del pueblo recibe». («Diario de Barcelona» 24 janer 1854). Pero aquest bon gust que'l salvá de contagiarse tots els vicis literaris de la seva época, no era exclusivament fill espontani d'una facultat innata (fixat be en això, joventut d'ara, tu que tens el «bon gust» com una de les més altes normes del teu criteri), sino més encara y en una gran part, fruit laboriós d'esfors, fruit d'estudi, fruit de ciencia.

Una llissó de silenci... Conten els biografs del mestre Milá que cap a la mitat de la seva vida passá una época, una extranya época d'esterilitat que durá uns trenze anys y precedí immediatament l'época de més activitat y la més feconda en fruits definitius de ciencia. Y en Rubió y Ors, el seu íntim amic, del qual prenc aquestes noticies, un cop examinades y sospesades les diferentes causes possibles d'aquest fenómen, afirma resoltament que aquest buit «aparent» en la vida literaria del seu company s'ha d'atribuir al seu natural escrupulós y reflexiu que, tant enémic de generalisar com oposat a acceptar teories sense estar segur de llur certesa, l'induí, avan de llensarse a la febre d'escriure, a enfontzarse en «profundos estudios» y «dilatadas meditaciones sobre todo en las particulares ramas de les bellas letras». Avui que en part de la nostra joventut regna un desenfrenat afany d'inventar teories (nova manifestació de un romanticisme líric) y de llensar idees noves, ab la secreta y pueril ilusió, moltes vegades, d'aparentar davant dels altres una seguretat y un aplom que en realitat no's tenen, no creieu que aquest llarg silenci del gran mestre plana august damunt de nostres caps lleugers y vanitosos y de la frivolitat y enganyosa ampulositat de nostres paraules com un solemnial convit a l'estudi y a la meditació, com una paternal reconvenció a tots els que no haguem passat els nostres Quaranta Dies al desert abans de llensarnos a la fita aquestes llissons y altres infinites que predicació de les «nostres idees?» Si apretanca com tresors l'obra del gran Milá, aquesta joventut literaria que s'aplega avui devant de la seva figura pera rendirli homenatge constituirá'l seu millor y més durable monument. Desitjantho de tot cor, siguinli acceptades an aquest humil cronista, el darrer deixeble del gran mestre, aquesta branca de llorer per la seva tomba y aquest granet de sorra pel seu monument.

MANUEL DE MONTOLIU.

La Complanta den Guillem

I

PLANYEUVOS, camps de Dela,—serra d'Espill!
La vostra flor més bella—no la teniu;
L'arbre de verdes branques—caigué y morí!

II

Els dos barons pugnaven—de temps antic;
tronava la tempesta—per valls y cims;
un jorn l'arc de bonansa—verem lluir.

III

Era Guillem de Dela—gallard fadrí,
en arts de pau y guerra—fort y subtil,
y els cavallers li deien—el rei dels nins.

IV

Serventa de la Verge,—Blanca d'Espill
era conhort de pobres—y pelegrins,
per tots anomenada—la flor de llir.

V

«D'Espill pubilla y dona,—obrens ton pit;
coneixes al de Dela,—el rei dels nins?
Per senyor el voldries?»—«Oh mare, sí!»

VI

«Hereu de mon llinatge,—Guillem, mon fill,
bé sabs quina es Na Blanca,—la flor de llir;
Per dona la voldries?»—«Oh pare, sí!»

VII

Reberes als de Dela,—palau d'Espill!
Ensemps, Guillem y Blanca,—foren ací;
que un sol mot se diguessin—no's va sentir.

VIII

Més sembla que la sala,—de llum s'omplí,
y que olor se movia—de Paradís,
y ella's torná més bella,—ell més gentil.

IX

Al de la sort de l'home—qui sab la fi!
Vingué una torrentada—de serraíns,
trencant castells y pobles—y monestirs.

X

Del pont major de Dela—ja són al mitg:
Guillem surt ab sa massa,—fortment ferint,
mes tremolant sageta—se n'hi va al pit.

XI

«Adéu, vassalls de Dela,—fuela amics!
Adéu pare, adéu, Blanca,—pregan per mí,
que cap a Jesús vola—mon esperit!»

XII

Ara ben lluny plantada—de sa rahil,
adins d'ombrívol claustre—benedictí,
al cel son perfum llensa—la flor de llir.

XIII

Planyeuvos, camps de Dela,—serra d'Espill!
La vostra flor més bella—no la teniu;
L'arbre de verdes branques—caigué y morí!

MANUEL MILÁ Y FONTANALS

En Joan dels Miracles (1)

ACTE PRIMER

ESCENA ÚLTIMA

La Mariagna, la Rosina, en Joan, en Francesc, en Tomás y l'Esteve.

Mariagna.—Quina llástima'm fá!
Rosina.—Pobra Agnés!
(Llarc silenci. En Francesc está aclaparat. En Joan el mira inquiet, ab recel. L'Esteve, pera entrar en conversa, va a examinar el ram de flors del damunt de la taula, per si hi ha cap herba remeirera.)
Esteve.—Que tens Maria Lluisa?
Mariagna.—Ui, ja ho crec!
Esteve.—Ja me'n donarás, doncs.
Mariagna.—Tanta com ne vulguis.
(Llarc silenci. En Joan vol dir alguna cosa an en Francesc y no pot, sostenint una lluita interior.)
Esteve (en veu baixa).—Bé, Joan: no has dit que tenies de parlarme?
Joan.—Sí. Espérat. (Després d'un moment de vacilació.) Francesc.
Francesc.—Mani, pare.
Joan.—Avui que estem aquí reunits... (En Joan dels miracles m'en va cap al fons.) Ont vas, noi gran?
Tomás.—Allá fóra.
Joan.—Que no vols escoltarme?
Tomás.—Si'm necessitas o no haig de fer nosa...
Joan.—Per qué has de ferne? Tú ets de la familia.
Tomás.—Ho era.
Joan.—Encara ho ets, per nosaltres. La teva germana, en pau descansi, va ser la mare dels meus fills.
Tomás.—Ja n'han trobat una altra, tant bona com ella, de mare.
Joan.—Sí. Peró porteu la teva sang.
Tomás.—Això sí!
Joan (cambiant de to).—Que te n'ha semblat, Francesc, d'aquell xicot?
Francesc.—Veig que está molt per vosté.
Esteve.—No caldria sinó!
Joan.—Jo'm penso, doncs, que se n'ha anat recelós, ab la fe mitg morta.
Esteve.—Al contrari!
Joan.—Els malalts, quan recelen, s'adonen de coses que'ls vetlladors no veuen. Que no l'heu sentit, quines exclamacions que feia, quan jo he demanat al noi que li dongués una mirada?
Esteve.—Jo hauria fet lo mateix en el seu lloc. No entenc perqué, anant per bé, ha d'inspeccionarlo un altre.
Joan.—Saps, més que per res, per qué les ha fetes aquelles esclamacions?
Esteve.—Tú dirás..
Joan.—Perque s'ha fixat que no li parlava, com abans, ab aquell to resolut y orgullós.
Esteve.—Y per qué tot això?
Joan (ab veu baixa y mirant de reull an en Francesc).—No ho sé.. Estava lligat!
Mariagna (acotantshi).—Pósat tranquil.
Joan (an en Francesc).—Ja t'has enterat de lo que diuen pel poble? Has sentit la pregunta que m'ha fet en Valentí?
Francesc.—No m'ha sorprés.
Joan.—Que determines, doncs? Tú no m'esphiques res dels teus plans.
Francesc.—Jo, si no li ha de saber greu, havia pensat quedarme aquí.
Joan (a la Mariagna).—Ho veus lo que'm temia?
Esteve (an en Francesc).—Que va de debó això que dius?
Francesc.—Sí. Que potser ho troba desacertat vosté?
Esteve.—Molt.
Tomás.—Jo no, doncs!
Esteve(an en Tomás).—Que fará en un poble de tant pocs veins?
Tomás.—Lo que pugui fer un altre.
Esteve.—Morirse de gana. Que't figuras que li passará com al seu pare, que ve gent de les quatre parts del món a trobarlo?
Francesc.—No ambiciono ni'm crec mereixer taant.
Tomás.—Per mí pensa molt bé en Francesc. Aquí ja es conegut y estimat de tothom. Y si se'n va a una altra banda, abans no tingui la práctica necessaria y no s'hagi obert pas...
Joan (interrompentlo).—Y jo? Y jo que faré, si ell se queda? Que hem de bescantarnos tot lo dia, dient pestes l'un de l'altre?
Frances.—No s'hi ha pas d'arribar an aquest extrem.
Joan.—No? Veiam, doncs, com t'ho arregles?
Francesc.—D'una maanera ben senzilla.
Joan.—Mira, fill: jo, per conservar el crédit ,sempre tinc d'estar en guerra encesa ab els metges..
Esteve (interrompentlo).—Y jo, per viure, necessito que algú'm protegeixi.
Joan (an en Francesc).—Si malparlo de tú, me dirás, ab raó, que soc un pare sense entranyes.
Francesc.—Y si vosté, considerant els anys que fá que treballa...
Joan (ab estupor). — Que'm proposas? Que plegui?
Mariagna.—Creulo al teu fill!
Joan.—Això es voler arreconarme!
Francesc.—Això es voler descansarlo.
Esteve.—Es enterrarte en vida.
Mariagna (ab gran prec).—Esteve, per l'amor de Deu!.
Rosina (també ab gran prec).—No digui aquestes coses!
Francesc (a l'Esteve).—Com pren les meves paraules, oncle! (An en Joan.) Jo'm creia donarli una prova més de l'estimació que li porto.
Esteve.—Tú lo que farás es matarlo a disgustos!
Joan.—Calla!
Tomás (a l'Esteve).—Això está mal dit!
Joan.—Y tú, Rosina, de quin parer ets?
Rosina.—El meu gust seria que s'establís a Barcelona .Peró si ell creu que aquí també pot fer..
Joan.—Que no veus, criatura, que jo, si vui ser digne, m'hauré de retirar del tot? Que't penses que será poc dolorós per mí, deixar perdre, podent encara sostenirlo, aquest nom de Joan dels miracles que, a copia de tants afanys, m'he guanyat entre la gent?
Rosina.—Ell ho fa per donarli una bona vellesa.
Joan (com si li emmelessin el cor y mirant ab amor an en Francesc). —Vols dir, Rosina?
Rosina.—En Francesc l'estima molt!
Mariagna.—Creulo, Joan!
Tomás.—Tens un fill que no te'l moreixes!
Joan (ab molta emoció).—Francesc: digam la veritat! Que estic propens a una malaltia? Que hi veus senyals de mort en mí?
Francesc (molt sorprés). — Que diu, home!
Mariagna.—Joan!
Rosina (abrassantlo).—Pare! Pare!
Francesc (somrient).—No s'espanti tant aviat.
Joan.—Y doncs ,per qué m'aconsellas que'm retiri del treball? Jo no soc vell, encara.
Francesc.—No! Peró aixís y tot, per la seva activitat de sempre, s'ha fet digne a una vida reposada.
Joan.—No m'ets franc! No'm dius la veritat!
Esteve.—Ni te la dirá tampoc!
Tomás.—Parla, noi: no't callis res!
Francesc.—Ja ho sabeu tot.
Joan.—Quina desilusió!
Esteve (an en Francesc).—Y tú ets aquell xicot tan sabi que diuen? Per venir a raure an aquest recó de món, has hagut d'estudiar tants anys y fer gastar un dineral al teu pare?
Joan.—Calla, Esteve!
Esteve.—Pera arreconarte a tú, no calía afanyarse tant. Ab quatre receptes de les teves y alguna cosa més del seu enginy, ne tenía prou pera ferte la competencia.
Francesc.—Es injust, oncle!
Joan.—Qué hi dius, Mariagna? L'aprovas el plan d'en Francesc?
Mariagna (temerosa).—Jo no li soc mare...
Tomás.—Tens els mateixos drets.
Esteve.—Li ets dida.
Joan.—Y l'has estimat sempre.
Mariagna.—Jo, doncs, li aprovo .Peró si tú creus que no está acertat...
Esteve.—Veiam si encara't convencerán!
Joan.—Te prego que callis!
Esteve (ab intenció).—Oh! Es que si tú plegaves...
Joan.—Qué? Qué significa aquesta menassa?
Esteve.—Molt probable que un altre de fora vingués a posarse al teu lloc.
Joan.—Que series capás de buscarlo?
Esteve (després d'un curt silenci).—Quí sap!
Joan.—Qué dius, Esteve!
Esteve.—O potser jo mateix, que ja'n sé una mica, d'això de curar...
Tomás.—Egoista!
Esteve (an en Tomás).—Qué'n faig de l'establiment, sense algú del seu art que m'ajudi? (An en Joan). ¿Qué't penses que podré refiarmen gens del teu fill? Ja sé com les gasten els metjes joves ab les pretensions y les infules d'ell!
Joan (posantse violent).—Bé: tú no ho farás lo que acabes de dirme!
Esteve.—Donaho per fet, si t'escoltes an en Francesc.
Joan (després d'una gran lluita interior, en un arranc).—Mira, doncs, plego! Y em comprometo, pera no fer mal al meu fill, a no visitar més!
Francesc.—Mai més?
Joan.—Sí!
Tomás.—Jo t'ho apcovo, Joan!
Esteve.—Jo no!
Joan.—Tú mateix, noi.
Esteve.—Entesos. Pero pensa que me haig de guanyar la vida...
Mariagna (interrompentlo).—Qué't falta?
Esteve.—Deixeu correr. (An en Joan). Jo t'aviso! Ja ho saps!
Francesc.—Qué vol dir?
Esteve.—Res! (Anantsen per la primera porta de l'esquerra) Adeussiau!
Francesc.—Escolti! Escolti!
Joan (deturantlo).—Deixal estar!

IGNASI IGLESIAS.

(1) Estrenat darrerament ab gran èxit en el teatre Romea de Barcelona.

Posta bíblica

DE LES «ORACIONS CREPUSCULARS»

An en Ramon Vinyes

UNA grisenca boira devalla de l'alsaria.
Revolen les colomes damunt de la Ciutat.
Damunt dels camps hi plana l'encant d'una pregaria
y un vell pastor camina portant el seu remat.

Trencant la calma augusta de les extenses planes
s'oviren les siluetes dels indolents camells
y els mercaders que marxen en llargues caravanes
a l'Urbs porten ofrenes de sedes y joiells.

Els camps van adormintse dins una pau eterna.
Devallen les donzelles devora la cisterna.
Les ánfores remouen les aigües en repós

y's van omplint. Les verges retornen silencioses:
ses pálides parpelles s'entrobren amoroses,
y esperen les caricies del pressentit espós.

VICENS SOLÉ

Preludi tardoral

QUAN lenta la tarda cau,
bell, l'esplendit boulevard
té l'encís d'un mar ben blau;
la dolsó d'un tendre esguard!

Somriu perenne tristuria
sot la penombral claror,
regna mística canturia
dins l'anémica tardor!
Sentim quelcom que esllavisa
ple de nostalgia y d'enuig...
rera l'esperansa grisa
l'ilusió sobtada fuig...!

Llur malalta poesia
ondula ensemps blancament
revivint la melangia
d'un plácid decandiment!

Duu l'eterna delectansa
de vaga inquietud, al cor
es més viva l'anyoransa,
més benévol el record!

Veient rodolar les fulles
en dissonanta remor,
m'apar les tristes despulles
d'una florida d'amor!

UN ESTUDIANT DE LLETRES

El català a Alemanya

II

A L'AMIC B. RIERA

El diccionari alemany-catalá y catalá-alemany mereix avui que'n parlem d'ell. El seu autor no es pas massa conegut, sigui perquè'l seu llinatge no's prodiga en les publicacions catalanes, sigui que al pronunciar el seu nom tal com deu ferse, molts no l'entenguin. En Eberart Vogel es aquell que en 1886 ja'ns parlava del mercat de Calaf de la nostra llengua; es l'únic catalanòfil prussià ab treballs publicats, que té un càrrec, en propietat, dins l'ensenyansa de l'Estat germànic.

Els seus treballs foren estudiats per un dels verdaders filòlecs catalans, avui oblidat, en Balari, aquell modest catedràtic de la nostra universitat que ab tanta senzillesa com claretat explicava l'assignatura de llengua grega ab el métode que avui encara segueix el seu deixeble y successor doctor Segalà y que plau tant als alumnes, que han demanat que en els Estudis catalans expliqués ab dit métode llissons de llatí; tan mancats se troben de l'ensenyansa de la llenuga romana, com ne diuen a Alemanya! En Balari no es «un picapedrer de la ciencia», com algú pretén digué a casa seva una figura literaria que viu a Madrid; es una pedra de les que més aguanten els fonaments de la llengua catalana.

Vos, amic Riera, llegíreu en la vostra conferencia alguns paragrafs que mereixen esser reproduits per la justicia que fereu a la seva memoria, digna de major consideració, respecte y elogi de la que se li té.

«Ell sosté, d'acord ab el doctor Vogel, que la manca de fermesa del català modern es, abans que tot, deguda a que hi manca «una llengua escrita única» que estigui per damunt dels dialectes, com no's pot negar que en els temps antics fou. La llengua escrita, única, llas d'unió dels tres antics reialmes que la parlaren, no s'ha d'anar a cercar fora de casa, puig la tenim aquí y està, per nostres propris clàssics, a manera de tresort, molt ben guardada.»

. . . . . .

«Aixís com ab altres personalitats, que han sigut bon tros més superficials que'l doctor Balari, s'ha exaltat son nom fins als nuvols, se'ls ha erigit monuments y s'han propagat ab edicions econòmiques els seus escrits ¿no apareix un xic vergonyós que no s'hagi parlat encara de fer cap monument, ni's fassi més propaganda de sos documents científics maravellosos?»

En Balari, quan ningú a Alemanya escrivia periòdicament sobre la literatura catalana, desde les planes del «Kritischer Jahresbericth über der fortscharctseder Romanischen Philologie» la feia coneixer als tudescs.

Perdonem, llegidor, la digressió, mes no crec que sigui inoportuna.

En Vogel ha treballat dins la literatura catalana espigolant en el seu camp ab molt lluiment. El seu diccionari formarà part de la serie dels editats per una casa molt coneguda a Alemanya: Landesgeit, de Berlin; diccionaris que costen unes 6 pessetes, preu molt per dessota dels que paguèm a Catalunya per obres similars. L'obra no's fará a empentes, será seria, sense orles, manual per les seves dimensions. Tot això contribuirà a escamparlo y, per tant, a fer patria.

El doctor Vogel volia, en un temps, que algunes persones d'aquí l'ajudessim y comprobessim certs termes, y ab els senyors Lang, Brugués, Noguera, Schneider acceptarem l'encàrrec, que no hem pogut complir per no haver enviat res el autor. El seu treball, apart de lo que li pagui la casa editora, ha sigut auxiliat per la ciutat, en qual «Real Gymnasium» ensenya els qui han contribuit a l'obra ab un miler de marcs. Tots han d'esser coneguts pera que'ls toqui la part que mereixen de l'agraiment de la gent que desinteressadament estima la nostra llengua.

El diccionari serà obra seva y de certs autors que li han fet les aclaracions (algunes ab dibuixos) per ell demanades. Ab això haurà seguit el camí silenciós, modest y pràctic del gran Mistral al fer el «Diccionari Provensal». No havent rebut en Vogel la visita de Mossen Alcover, aquest res ha pogut aconsellarli. Mes ara en Vogel es d'un dels invitats per la Comissió del Cinquantenari dels Jocs Florals y ab les festes podrà veure al director de l'obra del Diccionari Català y beneficiar el seu, ja que fins per l'octubre no comensarà a estamparse.

Fa més d'un any una important casa editora de Berlin y Wien me donava permís pera traduir una obra científica, y a l'especificarli que havia d'esser al català y al castellà, me responia que no calia, perquè «no havia diferencia» (!). Fa un parell de mesos rebiem una lletra en la que un austriac antic provensalista ens demanava a quí calia adressarse pera obtenir «gratis» o a preu mínim una gramàtica y un diccionari ab que poguer estudiar el català. No coneixent cap entitat ni Mecenes dels que fassin present de l'una ni de l'altra, creguí que era als Estudis Catalans de la nostra Diputació provincial de Barcelona a qui devia recomanarlo, donantli la seva adressa, bò y deplorant que no hi hagi entitats que imitant a les d'altres nacionalitats, de les dites opreses, reparteixin lo que pot servir pera escampar arreu la nostra parla.

En les nostres coses vivim als llims, mes quan ens desvetllem passèm al davant de tothom. Dels tres diccionaris català-francès dels rossellonesos (Puiggarí, Bonafont, P. Vidal) no's sab quin sortirà ni la data; ara tot just s'anuncia per un catedràtic un diccionari català-alemany, y ja hem tingut noves d'un altre que's prepara per una persona donada als estudis filològics resident en una de les ciutats visitades, l'estiu darrer, per el doctor Alcover. Ni aquesta persona ni'l catedràtic del «Real Stadtische Gymnasium» y de l'Escola Politècnica d'Aquisgrà, saben res l'un de l'altre en lo que pertoca als seus treballs, y, per això, servant degudament el seu secret, no som més clars avui dia.

Així haurà acabat el modest projecte de vocabulari etimològic català-alemany, que abans de la seva rensonguera malaltia, fa 15 anys, preparava el senzill, pulcre y oblidat Hofrath Dr. Otto Denk, bàvar de naixensa.

BENET R. BARRIOS

Lloansa

M'encanta un cel ben blau en nit serena
am resplandors de lluna d'un tò pàlid,
y de la quieta mar, el cantar rítmic
d'onades flonjes.

La calma dels bells cims de les montanyes
poblades de grans pins, y les planures
de prades verdejants, vessant dolls frescos
de poesía.

Les grans quietuts dels bells palaus de marbre,
les soletats plants dels claustres gòtics,
els rics tapiços y capdals pintures
de passats segles.

Mes, per damunt de tot, la dona hermosa
de tors y flanc en línies correctíssims,
de gressos negres ulls, boca menuda
y acarminada.

De pits esplèndits y ondulants; de flonja
llarga y sedosa cabellera negra,
d'un núu finíssim satinat, y, blanca
com neu caiguda.

Plena com tú, de gracies, vida meva;
d'una impecable correcció de formes
com he vist sempre en tú, verdader símbol
de la bellesa.

JAUME TERRÍ

Vetllant

XI

An en Manel Fontdevila

AQUESTA nit deu ser tota serena,
com les nits de follets, d'encants y goigs:
pels cims dels monts, qualques fogueres roges,
y a tot arreu un clar de lluna plena.

A mon entorn, reposen fins les coses
del cansament del jorn que ha declinat:
del jardí aprop puja un perfum de roses,
y'm sento, en mon sojorn, tot isolat.

Un deix de pena en mon silenci vibra:
de mon cor las, la més interna fibra
s'ha contret a l'impuls d'un somni errant:
més renaix dintre meu la pau serena
creient propé'l nou jorn: y ab ell, l'ofrena
del bes sagrat, que estic temps ha esperant.

LAURÁ DALMAU

PETITA CORRESPONDENCIA

LL. S. AMOROSA. Fixis en la segona estrofa y veurá com está gramaticalment mal construida.—P. LL. REMORS. Perqué no ha d'anar ab més compte en el significat just de les paraules? Qué vol dir «volava a lo inconegut *sempre esfinx* y perdurable»? Y «el paisatge *omnipotente*? Y es llástima, perqué la seva composició es vibrant y a trosses de gran potencia lírica.—B. R. B. LA MALALTA. No pot anar.—UNITS Y DESELLIGATS. Id. id.—J. P. Sento haverho de repetir, peró no's poden tornar els originals que no's publiquen.

"El Poble Catalá,,

TÉ LES SEVES OFICINES DE REDACCIÓ Y ADMINISTRACIÓ A LA

Rambla de les Flors, 14, pral.

Botlletí comercial

Moviment de Borsa

26 d'abril 1908

CAMBIS SOBRE LONDRES

Valparaiso..	9	1|32	Sing. y Pen.	2|3	11|16
Rio Janer...	1|4	3|11	Chicut 6 m.	1|4	5|32
H-Kong, 4 m.	1|10	3|16	Transf.ª tel.	1|3	27|32
H-Kong, tr.ª	1|10	2|16	Bomb y 3 m.	1|4	1|32
Shangai 4 m.	2|6	5|16	Transf.ª tel.	1|3	27|32
Transferen.ª	2|3	3|4	Buen. Aires.	0|0	0000
Iokohama..	2|0	3|16			

CEREALS

Preus corrents de la present setmana a l'engrós donats per la Junta Sindical del Colegi de Corredors Reials de Comers de la Plassa de Barcelona.

Preus per 100 kil. a vaus dels de comptants

ARRÒS: Valencia bomba, 48 a 60; Amonqueli, 39 a 44'00 pessetes.

BESSÓ: Benicarló, 18'57; Navarra, 18'92; Calaf, 17'92; Comarca, 17'14; Sevilla, 00'00 pessetes.

BLAT: «Candeal» Castella, 31'36 a 3'69; Aragó Montanya, 35'90 a 00 00; Aragó Horta, 39'45; «Blanquillo» Andalusia, 00'00 a 00'00; Danubi, 28'60 a 00'00; Plata, 00 a 00; Azimo, 00'00 a 00'00 pessetes.

CIVADA: Comarca, 00 a 00; Extremadura, 21'75 a 22'00 pessetes. Cartagena roja, 18'50 a 19'00 pessetes.

DESPULLES: Segó, 3'571 a 4'107; Segonet, 3'571 a 3'750; Prima, 3'928 a 4'107 pessetes els 100 litros.

ESCAIOLA: 28'00 pessetes.

FABES: 27'00 a 00'00 pessetes.

FABONS: 25'50 a 00'00 pessetes.

FASOLETS: Castella, 46'00; Extranger, 00; Comarca, 00 a 00.

GARBOFES: Vinaroz, 15'17; Rojas, 13'98; Ibiza, 13'69; Mallorca, 13'09; Chipre, 17'85; Portugal, 15'69.

GUIXES: Pais, 00'00; Extranger, 40'00.

LLEVOR DE CÁNEM: Extranger, 35'00 a 00'00.

MILL: Extranger, 17'14.

MONGETES: Valencia, 35 a 36; Cocoroses, 30'00 a 32'00; Coco blanc, 37'00 a 41'00; Bratin, 32'00 a 34'00; Perles, 36'00 a 37'00; Castella, 60'00 a 00'00.

MORESC: Plata, 20'25 a 20'50; Danubi, 20'00 a 00'00; Cinquantini, 22'50 a 23'00.

ORDI: Aragó, 00'00; Urgel, 20'50; Comarca, 20'50; Extremadura.

CIGRONS: Andalusia, 45 a 80; Morenos, 43 a 44 Castella, 65 a 153; Smyrna, 35'00 a 43'00.

El sindic: *Antoni Tusquets y Maignon.*

Societats y ferrocarrils

BALANS DEL BANC D'ESPANYA

Actiu	18 abril — Pessetes	25 abril — Pessetes
Or.	388.662.596	388.349.101
Corresp. a l'extranger	49.930.406	48.713.735
Plata	654.567.957	655.792.090
Coure per compte Hisenda pública . . .	4.599.713	4.660.367
El a cobrar al dia . .	2.630.581	2.966.540
Ant. al Tresor públic 14 de juliol 1891 . .	150.000.000	150.000.000
Pagarés del Tresor llei 2 agost 1899 . .	210.337.047	210.337.047
Descomptes	286,080.072	283.192.345
Pólisses, crédit y créditis disponibles . .	310.973.571	312.848.928
Pólisses de créditis ab garan. y créd. disp.	120.988.746	122.128.669
Pgs. de pés. garantia	11.233.720	11.091.900
Altres efectes en cartera.	3.726.178	3.659.458
Corresponsals en el regne	15.020.731	16.080.187
Deuda perp. al 4 °/o int.	344.468.950	344.468.950
Acc. C.ª Arrend. Tab.	10.500.000	10.500.000
Accions Banc Estat del Marroc	769.750	769.750
Bens immobles. . . .	13.194.654	13.195.470
Operacions en l'extranger or	2.160'916	2.316.122
T. p. per pago am. al 5 per 100.	»	»
Passiu		
Capital del Banc. . .	150.000.000	150.000.000
Fons de reserva . . .	20.000.000	20.000.000
Bitllets en circulació..	1.569.548.650	1.567.347.675
Comptes corrents . .	497.809.027	500 681.515
Comptes corrents or. .	545.586	620.621
Diposits en efectiu. .	21.069,578	21.160.451
Tresor públic		
Son compte corrent de efectiu.	35.960.896	38.605.469
Pera pago de inter. de Deute perp. interior	22.819.270	20.420.097
Per pago am. y int. Deute am. al 5 0/0. .	674.276	105.236
Per pago am. y interés Ob. sobre renda Ad.	221.686	221.686
Per pago Deute exterior en or.	6.957.703	6.264.631
Per ingr. Duanes en or.	33.087.896	31.522.158
Operacs. en el ext. or..	»	»
Reserv. contrb.		
Pera pago Deute perp. interior	1.434.894	2.643.642
Pera pago Deute am. al 5 0/0.	19.479.996	19,479.926
Pera pago Deute Exterior en or	»	»
Divid. int. y altres obligacions a pagar .	38.399.029	36.111.782
Banc	96.000.000	96.000.000
Gan. y pérd.		
Realisades	16.969.814	17.509.828
No realisades. . . .	199.050	832.340
Diversos comptes. . .	48.278.411	51.961.759
Actiu-Passiu. . . .	2.579.490.583	2.581.070.761

ESPECTACLES

TEATRE PRINCIPAL.—Avui, tarda, a les quatre y vespre, a les 9, primera representació del Teatre Blanc. — La comedia melodramàtica en cinc actes y sis quadros, extreta de les novel-les de sir Arthur Conan Doyle, per William Gillette, versió catalana de Salvador Vilaregut «El Detective Sherlock Holmes».

Demà, tarda, de dos quarts de cinc a dos quarts de vuit, Cinematograf. Vespre, a les nou, «El Detective Sherlock Holmes».

Se despatxa en comptaduría.

Dijous al vespre Concert pel prodigiós pianista polac Miecio Horszowski.

GRAN TEATRE DEL LICEU. — Demà dimars, debut del cèlebre barítono Kaschman.—Ultima representació de «Tosca».—En aquesta setmana 1.ª representació de «La Walkyria».

TEATRE CATALÁ (Romea).—Avui, dilluns, tarda, a dos quarts de quatre. — Funció popular. Exit del dia. Obras del genial autor Ignasi Iglesias. 12.ª representació «L'alegria del sol» y «En Joan dels Miracles». — Nit, a les 9. Funció de Moda. ¡A riure! Reaparició en escena del gran actor el veterà Iscle Soler. «Pluja de fills» y «Sense sogre».

Demà «En Joan dels Miracles» (13.ª representació) y estreno «Les ales de cera» (comedia dos actes M. Folch y Torres).

Dimecres, benefici d'en Jaume Borràs. «Lo monjo negre», «Mestre Olaguer» y «El tot pel tot (un acte Campderrós, estrena).

TEATRE TÍVOLI. — Gran èxit de la companyia cómic-lirica, dirigida per Pep Ontiveros y Anselm Fernández, y'l mestre Isidre Roselló.—Funció per avui, dilluns, a les set, Secció Vermouth.—«Las mujeres», gran èxit de Carme Domingo, Carme Sobejano, Juanita Fernandez, Maria Valdealde. Secció de Cinematograf. — Nit, a les nou. Primer, «Las Bravias»; segon, Las Carceleras», per Carme Domingo; tercer, «El terrible Perez».

Demà, dimars, a les set, Secció Vermouth, y de Cinematograf.

Dimecres vinent, Primer Dia de Moda: escullit programa.

Divendres, dia primer de Maig. Debut de la primera tiple còmica

PURA MARTINEZ

Segueixen los «ensaigs» de «Los Garrochistas». «El Pillin de Gangonete», «La Boba del Montseny» y «La Princesa Margarita».

Se despatxa a comptaduría.

TEATRE DE NOVETATS.—Companyia dramática italiana de la célebre artista Tina di Lorenzo.—Avui, dilluns, 8.ª d'abonament.—Par.—4.ª de Dia de Moda. La comedia en 6 actes, de Sardou, «Andreina».—A les nou.

Dimars no hi haurà funció.

Dimecres, Dia de Moda, «Giulieta y Romeo».

TEATRE NOU. — Gran companyía còmic-lírica de primer orde. — Avui, dilluns, tarda, a les quatre. Secció senzilla. «Cantas baturras». — A les cinc, 3 actes per doble. Primer, «La gran noche»; segon, «Mañana de sol»; tercer, «No toqueis á la reina». — Nit, a les nou, secció especial. Primer, «Cantas baturras»; segon, «No toqueis a la reina»; tercer, El rey dels èxits

LA CARNE FLACA

Demà estreno «Granito de sal».

El divendres, estreno «El quinto Pelao».

TEATRE APOLO.—Penúltima setmana. — Avui, dilluns, a tres quarts de nou. Exit. «El Vizconde de Bragelone», 3.ª part de «Los tres Mosqueteros», drama en 7 actes, arreglo de la cèlebre novela de Dumas, per Emili G. Soler.

Demà, benefici Joaquim G. Parreño y Joseph Miret. «El Registro de la Policía» (8 actes) y «Cura de moro» (1 acte).

Dijous, benefici del septimino armònic. Primer, estreno «La Sombra (un acte) y «Aurora» (3 actes).

TEATRE SORIANO.—El mes concorregut y popular de Barcelona, preus exageradament económics.—Avui, el drama mímic «Los Piratas» per la troupe Ibañez y Rodriguez. — Exit colossal de les grandioses atraccions cèlebres a Europa y noves a Espanya. — DAMLEY FAMILI. TRIO CONTANZO, LES VICHYS, THE HEROS, LORAL DIKA ET SON GROOM, LES NOISETS.

SALA MERCÉ.—Sorprenent èxit a les Grutes, de les variades novetats la poc estrenades, continuant «El Palau de la Sirena», que obté més èxit cada día. Programa extraordinari de películes: «Carrera de barques automòvils a Mónaco», «Aires de Mars», «Assil de nens a Fransa», «Maniquí misteriós», «Aiguat imprevist», «Els dos germans» (sensacional) y altres estrenes.

DIVERSIONS PARTICULARS

TEATRE PRINCIPAL.—Pera la funció d'avui al vespre, se despatxan vales a 1'35 pessetes en l'Antic Centre d'Anuncis, Aroles, 5, entresol, a la Sucreria Puigdomenech, Rambla Flors, 30, y a la Quincalleria «El Vano», Hospital, 19.

OBSERVACIONS ATMOSFÉRIQUES

L'Observatori Meteorológic de l'Universitat anotí ahir els següents datos:

Hores de observació	Barómetre nivell mar	Temperat. a l'ombra	Direcció del vent	Humitat relativa	Classe de núvols	Quantitat de núvols
8 m.	761'57	91'8	ESE.	84	C. K.	0'7
3 t.	761'86	16'3	S.	89	C.K.N.	0'4

En les 24 hores	Temperatura Máxima	Temperatura Mínima	Velocit. del vent	Aigua evaporada	Pluja en mimut.
	Sol 91'5 / Omb. 16'8	Omb. 9'4 / Refl. 8'6	412	2'82	25

Sortida del sol: 4'54 m.—Posta: 6'44.

Sortida de la lluna: 5'53 m.—Posta: 6'56 t.—Máx., 0'0.—Mín., 00'.

Imprempta y estereotipia, Fortuny, 2, ter.

Agencia funeraria Olivé

RONDA DE SANT PERE, 17 (xamfrá Claris)
TELEFON 1998
SERVEI HIGIÉNIC ECONÓMIC
PROMPTITUT EN ELS ENCARRECS

NOTA.—Aquesta funeraria, no pertany a sindicat ni "trust,, de cap classe

LA PERMANENT

4 duros y mitg

2 duros y mitg

Gran assortiment en taules de noguera a 4 duros; cadires a 5 duros dotzena; bufets a 10 duros, armaris ab lluna 22 duros, lavabos ab joc a 2 duros; somniers, desde 6 pessetes, y silleries de respaldo tapissat a 18 duros.

Llits pera sommiers. Amplaria 5 pams

Cortinatges confeccionats a 4 duros, de 2 metres ample per 3'10 alt, ab dos panyos, cenefa, sarrell y abassaderas.

4 duros

3 duros

7-Plassa Universitat-7

OJO: SE COMPREN TOTA MENA DE MOBLES Y ESTABLIMENTS VARIS.—RIERA ALTA, NUMERO 4.

GRAN BALNEARI de la Societat Anónima

Vichy Catalá

Situat entre la estació y el poble de Caldes de Malavella (Girona).
Establiment de primer ordre.—TEMPORADA DE PRIMER DE MAIG A 30 D'OCTOBRE.
Distancia de Barcelona: En tren lleuge, 2 hores 30 minutsr; en tren correu, 3 hores.
Aigües minero-medicinals, termals de 60°, alcalines, bicarbonatades-sódiques. Sens rival pera'l REUMATISME, la DIABETES y afeccions del ESTÓMAC, FETGE y MELSA.
Administració: Rambla de las Flors, 13, entresol, Barcelona.

ALMORRANAS (morenes)

La curació radical en quatre dies

BALSAM DEL DR. GUILLO

De venda en totes les farmacies

CONCESSIONARI EXCLUSIU DE LA VENDA

Hilarió Grué.-Ronda S. Pere, 4.-BARCELONA

ACABA DE PUBLICARSE

EL

CATÁLEG DEL TIMBRÓFIL

GRATIS • FRANC • AB PRIMA

pera 1908

Obra indispensable a tot coleccionista de segells

publicat per la

CASA VICTOR ROBERT

88, RUE DE RICHELIEU, PARÍS

Empresa funeraria LA NEOTAFIA

Rambla Catalunya, 29 (Cantonada Diputació)

Sucursals: Plassa de l'Universitat, 1 — Plassa de Junqueras, 4 — Carrer Major, 99, Sant Gervasi

Revolució econó mica 60 monjars, 80 pessetes; 30 monjars, 15 pessetes, 14 monjars, 8 pessetes; a tot estar ab desdejuni 45 pessetes. Comte de l'Assalt, principal, 24.

EL BARATILLO Compra venda y lloguer de mobles.—Hospital, 125.

Proprietaris Una Societat benéfica te 40,000 duros pera colocar en diferentes partides al 4 y mitg anyal, Daniel Virgili Sanromá. Plassa Universitat, 2. segon, segona.

Mobles de A. Dirat Exposició permanent de dormitoris, menjadors despatxos, salons etc. Gran magatzems ab 12 portes: Mendizábal, 30 y Sant Pau, 80, 82 y 84.

Torre a quatre vents a Sils, voltada de jardí, aigua casi medecinal, bones vistes, punt molt sá. Valor 3.000 duros. Informará Hostench. Pasatge Escudellers, 3, pral.

Teórie y práctic en filatura, teixits y comptabilitat, s'ofereix sense pretensions. Inmillorables referencies.—Diputació, número 32, principal, segona.

ESQUELES

MORTUORIES

Se n'admeten en la imprempta d'aquest diari, fins a dos quarts de tres de la matinada.

TELEFON 2,189

Sant Rafel QUINQUINA

Primera marca dels aperitius tónics

PURGANTS

— El millor dels purgants coneguts es el —

The des Alpes de RECH

HIPOTEQUES EN TRES DIES al 4 y 1/2 anyal, compra y venda de finques. Daniel Virgili Sanromá. Plassa Universitat, 2, 2.º, 2.ª

DIGERIU ELS ALIMENTS

y tindreu bona salut, sereu fort y actiu. Mal de cap, desvaneixements, constipats y impureses de la sang, resultats d'una digestió dolenta, desapareixeran si preneu

LA TISANA AMERICANA DE SHAKERS

Demaneu el follet gratuit a M. Oscar Fauyan, a Lille

Aixarop del Professor **Girolamo** polvos y catxets **Pagliano** (de Florencia)

El millor depuratiu y refrescant de la sang

65 ANYS D'EXIT CREIXENT SON SA MILLOR RECOMANACIÓ

Exigiu sempre'l nom del Professor GIROLAMO

Se ven a les principals farmacies y drogueries

Unics agents a Espanya: J. URICAH Y COMPª.-Moncada, 20; Barcelona

Els vómits, cor agre, ardors, inapetencies, pesadesa, bilis y dolors de l'estómac, cintura y esquena, tc., desapareixen al següent dia d'usar el

Estómago Artificial

o Polvos del Dr. Kuntz

Desapareixen en tres dies les dispepsies, gastralgies y catarros gàstrics, com ho certifiquen milers de curats.

De venda en totes les farmacies y drogueries y en el dipósit de la Rambla de les Flors, número 1

La Argentina *Joies y rellotges de totes classes — Grans novetats en rellotges-pulsera — Objectes de plata pera regals* **Portaferrissa, 1**